

GOSPA Sinjska

GLASILO SVETIŠTA I ŽUPE GOSPE SINJSKE

GODIŠTE XLVI.

BOŽIĆ, 2019.

BROJ 3

Sretan Božić i blagoslovljena
Nova 2020. godina

SADRŽAJ

UVOD

Svijete, ljubim te! Čovječe, ljubim te! 3

IZ POVIJESTI

Gimnazija i duhovna i materijalna dobra 4
250 godina od potresa u Sinju 5

VIJESTI IZ SVETIŠTA I ŽUPE GOSPE SINJSKE

Hodočašće branitelja, vojske i policije 7
Dicmo, Krušvar – Ercegovci, Trilj – Vedrine, Košute, Vojnić – Gardun 9
Sveta misa za članove VAD-a 9
Susret duhovnih zvanja Cetinske krajine 10
Klape Gospi Sinjskoj 10
Hodočašće Rame 11
Postavljanje obilježja za blagosov Gospinom slikom 12
Devetnica Gospi sinjskoj 13
Glavice 15
Otok i Udovičići 16
Brnaze i Caporice 16
Gala i Gljev 17
Radošić 18
Bajagić – Obrovac i Split -Pujanke 18
Lučane 19
Turjaci 20
Karaklašica i Suhač 21
Grab, Ruda, Vrpolje, Čačvina i Kaštela-Radun 21
Mladi u Sinju 22
Čitluk i Jasensko 23
Ugljane, Okrug, Jesenice, Bitelić, Vučipolje, Zasiok 24
Sinj i Podvaroš 24
Hrvace, Potravlje-Satirić-Maljkovo, Zelovo, Neorić, Tijarica-Kamensko, Dugi Rat, Split-Kocunar i Vrljica 25
Slavlje Gospe Sinjske 26
Vigilija Gospi Sinjskoj 26
Homilija 28
Velika Gospa 30
Uznesenje Blažene Djevice Marije 30
Večernje slavlje 34
Posveta djece Gospi Sinjskoj 36
Mlada misa fr. Josipa Dolića 38

Povelja 39
Husina jama 40
Homilija mons. Mile Bogovića 40
Hodočašće u Vepric 43
Hodočašće u Ramu 43
Proslava Uzvišenja sv. Križa na Visokoj 44
Zaziv Duha Svetoga 45
Započele Župne kateheze za djecu 46
Proslava svetkovine sv. Franje Asiškog 47
Misijaska akcija '1000 ruža za djecu u misijama' 47
Hodočašće makarskog dekanata 48
Hodočašće Tomislavgrad – Široki Brijeg – Mostar 49
Hodočašće Imotske krajine 50
Rekreativni susret ministranata 51
Dan zahvalnosti za Božja dobročinstva 52
Oblačenje šesnaest novih ministranata 53
72h bez Kompromisa 54
Posjet dječaka NK Mihovil iz Šibenika 55
Dan sjećanja na žrtve Vukovara i Škabrnje 56
Koncert u klastru 57
Dan otvorenih vrata u Franjevačkom sjemeništu 57
Sjećanje na ubijene fratre 58
Susret trajne formacije 59
Zlatni pir Ferdinanda i Ane Penić 60
Susret s roditeljima 60

VIJESTI IZ FILIJALNIH ZAJEDNICA

Glavice 61
Brnaze 62
Čitluk / Jasensko 64
Karaklašica i Suhač 64
Lučane 65

KRŠTENI, VJENČANI, UMRILI

Kršteni 66
Vjenčani 69
Umrli 71

RASPORED BOŽIĆNOG BLAGOSLOVA OBITELJI 72

Glasnik „Gospa Sinjska“, glasilo Svetišta i Župe Gospe Sinjske
Izlazi povremeno s dopuštenjem crkvenih i redovničkih poglavara

Izdavač: Franjevački samostan Sinj
Fratarski prolaz 4, 21 230 Sinj
Tel. 021/707 010 - Fax: 021/ 707 020
www.gospa-sinjska.hr
e-mail: gospa.sinjska.svetiste@gmail.com, zupa.sinj@gmail.com

Glavni i odgovorni urednik: fra Ante Čovo

Uredništvo: fra Gabrijel Jurišić, fra Ante Čovo, fra Perica Maslač, fra Antonio Mravak, fra Petar Gulić, fra Mladen Marić, fra Frano Pupiće Bakrač, fra Marko Đerek

Naslovna stranica: Gospa Sinjska s djetetom (Slaven Lagator)

Zadnja stranica: Nova Godina u Sinju (Ivan Alebić)

Grafičko oblikovanje: Silvio Družević

Tisak: Jafra-print d.o.o., Solin

Žiro račun: Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja - Franjevački samostan Sinj
2330003-1100061215 - Splitska Banka - Sinj

Devizni račun: 34400-620-21-7031-1035142 - Splitska Banka - Sinj

Cijena: 10 kn

SVIJETE, LJUBIM TE! ČOVJEČE, LJUBIM TE!

Sretan Božić. Prijatelju moj: ne boj se! Nada je u tebe posijana. Ne boj se, prijatelju moj. Božić ti donosi veselu vijest: Bog je sišao u naš beznadni svijet. Ime mu je Emanuel, Bog s nama. Sretno ti, i blagoslovljeno bilo.

Pitam se mogu li takve naše božićne čestitke dati snagu sumnjama skeptika, osmjeh lukavcima, nadu beznadnima, sreću tužnima, život izgubljenima. Pitam se da li naše božićne čestitke izazivaju ljutnju ili nježnost, prezir ili solidarnost, gubitak povjerenja ili odgovornost. Kako će naše božićne čestitke prihvatiti „novi siromasi“ koje naš sustav života ne prepoznaje: starije osobe zatvorene u domove ili prepuštene samoći u praznim kućama; ovisnici koji ne uspijevaju napustiti tunel droge, alkohola, kocke,...; prognani koji nisu nigdje kod kuće; radnici bez plaće i nezaposleni bez novca i bez perspektive; narod lišen bitnoga: zdravlja, kuće, posla, obiteljske zarade; mladi spljošteni konzumizmom, poharani strastima, nesigurni u ono sutra, izmučeni nutarnjim dramama, neshvaćeni u svojim afektivnim problemima.? Koliko će se vremena smijati našim božićnim čestitkama oni koji su izgradili svoj ideal sigurnosti na novcu, moći, rasipanju, koristoljublju, nasilju, netoleranciji, uživanju kao apsolutnoj svrsi života?

Možda je bolje poželjeti neugodne čestitke:

Isus koji se rađa iz ljubavi neka nam dadne odvratnost prema sebeljubnom životu, da On ispuni naše postojanje darivanjem, molitvom, šutnjom i hrabrošću.

Bog koji postaje čovjekom neka u nama probudi grižnju

savjesti svaki put kada karijera postane idol našega života, da u Bogu tražimo smisao života.

Djetešce koje spava na slami neka nam ukloni san, da osjetimo tvrdoću svojega kreveta da dadnemo gostoprimstvo beskućniku i siromahu u prolazu.

Marija koja među životinjama pronalazi kolijevku za plod svoje utrobe neka nam pomogne otkloniti sve božićne žalopojke.

Josip, koji obilazeći tisuće zatvorenih vrata postaje simbol očinskog razočaranja, neka uznemiri pijanost naših božićnih ručkova, neka opomene naše ludovanje za igrama na sreću; neka izazove kratki spoj u rasipanju u našim svečanim osvjetljenjima, sve dok se ne stavimo u krizu zbog patnje tolikih roditelja koji prolijevaju skrivene suze zbog svojih sinova i kćeri bez sreće, bez zdravlja, bez posla.

Anđeli koji naviještaju mir neka donesu rat našoj uspavanoj mirnoći koja je nesposobna vidjeti nepravdu, iskorištavanje,

nasilje, proizvodnju i uporabu oružja, osuđivanje naroda na nestanak zbog gladi.

Pastiri koji bdiju u noći neka nam dadnu osjećaj trenutka, zanos iščekivanja, radost u prepuštanju Bogu. Neka nam nadahnu duboku želju za življenjem u dovoljnosti, što je zapravo jedini način da umremo bogati.

Sretan Božić na naš stari svijet koji umire i neka se rodi nada. Hajdemo do Betlehema. Put je dug i težak. Znam. Tamo nas očekuju istinske osobe i istinski način življenja. Uputimo se bez straha. Ovogodišnji Božić, življen s osobama u Betlehemu, pomoći će nam pronaći Isusa i, s Njim, rješenje našega otkupljenoga postojanja, veselje življenja, ukus bitnoga, slast jednostavnih stvari, izvor mira, radost dijaloga, zadovoljstvo suradnje, želju za povijesnim zalaganjem, čudesnost istinske slobode i nježnost hvale i molitve.

Fra Ante Čovo

GIMNAZIJA I DUHOVNA I MATERIJALNA DOBRA

Dostojno je obilježena 180. obljetnica osnivanja i djelovanja *Franjevačke klasične gimnazije* u Sinju (1838.-2018.) i u toj prigodi su u našem glasilu izneseni razlozi i ciljevi zbog kojih je ta odgojno-obrazovna ustanova osnovana i kako je kroz Scile i Haribde, izbjegavajući brojne „protivne vjetrove“, s Božjom pomoću (*“Deo juvante“*) uspjela ne samo preživjeti, nego u novim uvjetima suvremenoga života, naći svoje odgovarajuće mjesto u našem hrvatskom odgojno-obrazovnom sustavu, odgajajući nove naraštaje u kršćanskom duhu i pružajući mu na prosvjetnom i znanstvenom polju sve ono što nudi moderna znanost i suvremena kultura. Posebno je upozoreno da je Gimnazija u svojoj dugoj i slavnoj prošlosti imala točno 30 doktora znanosti, koji su odgajali i obrazovali brojne naraštaje svojih učenika. Svakako, taj podatak nije nevažan.

Uprava Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja ustrajno se brinula za tu važnu odgojno-obrazovnu ustanovu – od materijalnih dobara (zgrade, namještaj i drugo) do odgojitelja i profesora, koji će učenicima biti ono što su im bili otac i majka u njihovim obiteljima. Kršćanski odgoj i ozbiljno prosvjetno-znanstveno obrazovanje jednim su učenicama pomogli da poslije studija filozofije i teologije budu dobri redovnici i svećenici, a drugima da završe druge fakultete i kao liječnici, pravnici, profesori ili inženjeri rade na korist svoga naroda. Dakle, vjera, odgoj, znanje, *bogoljublje, domoljublje i čovjekoljublje* bile su mladice koje su brižno zasađene i odgajane u srcima mladih ljudi, koji će kasnije kao zreli intelektualci živjeti i djelovati na čast Boga velikoga i na korist svoga hrvatskog naroda. Sve je to sasvim jasno i Bogu hvala da je tako!

No, ovdje želimo upozoriti na nešto drugo. Kao što je voda spoj vodika i kisika i kao što je čovjek sastavljen od duha i materije (duše i tijela), tako je za normalno i uspješno djelovanje neke ustanove (pa i svake škole) također potrebna i duhovna i materijalna sastavnica.

Mletačke, turske, francuske, austrijske, velikosrpske i komunističke vlasti ne samo da nisu

pomagale hrvatskom narodu da se, s drugim europskim narodima, razvija i napreduje, nego su gledali samo svoje interese i planski nanosili štetu hrvatskom narodu.

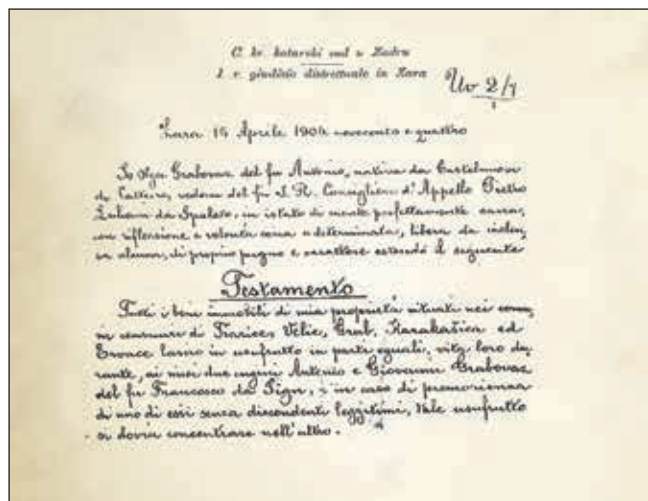
U tako teškim društvenim i političkim prilikama, fratri su nastojali narodu pružiti svjedočanstvo žive vjere, prosvjete i kulture. Dok su austrijske vlasti Istru odijelile od matične zemlje sa Saborom u Poreču, Dalmaciju sa Saborom u Zadru, u Bosni postavili „komesara“ Mađara Benjamina Kallaya, a u Banskoj Hrvatskoj dugo je godina banom bio Karoly Khuen Héderváry. I samo mu ime kaže da je provodio mađaronsku politiku.

U takvim neprilikama nije bilo lako brinuti se za školstvo, odgoj i obrazovanje mladih franjevača i drugih intelektualaca. Državne su vlasti povremeno nešto malo novčano pomagale Gimnaziju. Kad je Josip Juraj Strossmayer, đakovački biskup, darovao 1.000 forinta, svi su bili ugodno iznenađeni. I mnogi su župnici sa siromašnih župa slali Gimnaziji novčane priloge.

No, posebno treba istaknuti jednu oporuku i jedan osobiti dar. Gospođa *Olga Grabovac*, žena pok. Petra Zulianija, suca iz Splita, napisala je i ovjerila *oporuku* u Kotarskom sudu u Zadru, 16. I. 1907. godine. U oporuci dijeli svoja dobra rodbini. U 3. točki oporuke ostavlja neke nekretnine franjevcima u Sinju, a u 4. točki osniva *dvije zaklade*, nazvane „*Fondacije Grabovac*“. Svaka će dobiti po 10.000 kruna, tj. ukupno 20.000 kruna.

Prva će Fondacija davati stipendiju jednom *mladiću* iz časne obitelji, iz općine Sinj, koji želi biti *svećenik*. Mladić će primati stipendiju do svršetka školovanja, tj. do ispita zrelosti. Druga će Fondacija dati pomoć za udaju dvjema siromašnim i čestitim *djevojkama* iz Zadra.

Dakle, gospođa Olga dio svoga bogatstva ostavlja rodbini, što je i normalno, a drugi dio daje učeničku Gimnaziju u Sinju i dvjema djevojkama u Zadru. Svakako je to vrlo plemenita odluka, da naime ne ostavlja samo svojoj rodbini, nego i nepoznatim mladim osobama za njihovo školovanje i udaju.

Kopija početka i završetka **Oporuke**, koja je pisana talijanskim jezikom.

Ona nije svoj novac darovala direktno Gimnaziji, ali je omogućila jednomu mladiću da se školuje u toj Gimnaziji. Dakle, to je potpora i mladiću i njegovoj školi.

Svakako se je trebalo sjetiti da je gospođa Olga Grabovac, u Sinju, prije više od jednoga stoljeća, uz druge darove, svjesno i dobronamjerno dio svoga bogatstva ostavila za školovanje mladića koji želi biti svećenik. Takvih je primjera u prošlosti bilo puno, kada su mnoge plemenite duše dijelom svoga bogatstva pomagale školovanje budućih svećenika i udaju čestitih djevojaka.

Dakle, s jedne strane zgrade, materijalna dobra i novac, a s druge ljudi duha, vjere, znanja, dobrote i ljubavi. Jednoga i drugog u protekla gotovo dva stoljeća uvijek je bilo u Franjevačkoj klasičnoj Gimnaziji u Sinju.

Treba zahvaliti ne samo vodstvu Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja (Split), koje je osnovalo i brinulo se da Gimnazija normalno djeluje, ali isto tako treba zahvaliti i biskupu Josipu Jurju Strossmayeru i mnogim župnicima. No, na poseban način treba zahvaliti i gospođi Olgi, koja je od svoga obiteljskog blaga darovala veliku novčanu stipendiju učeniku Franjevačke klasične gimnazije u Sinju.

Stari bi poželjeli i uskliknuli: „*Vivant sequentes!*“ To bi se hrvatski reklo: „Živjeli i sretni bili svi koji slijede primjer gospođe Olge!“

LITERATURA:

Franjevačka klasična gimnazija u Sinju, Zbornik, Split-Sinj, 2004, passim.

Oporuka Olge Grabovac, Obiteljski arhiv, Sinj.

Fra Gabrijel Jurišić

250 GODINA OD POTRESA U SINJU

Proteklih smo dana mogli osjetiti u više navrata podrhtavanje tla. Područje Albanije 26. studenoga 2019. pogodio je razoran potres. Potres magnitude 6.4 po Richteru imao je epicentar kod Drača. Osjetio se na većem dijelu Dalmacije, a osjetio se i u Sinjskoj krajini. Također potresi koji su imali epicentar u Bosni i Hercegovini osjetili su se i u našim

krajevima. Povirili smo stoga malo u povijest da vidimo je li sinjsko područje ikada nastradalo od posljedica potresa. Tako smo istražujući došli do nekoliko podrhtavanja tla u Sinjskoj krajini od čega su dva potresa imala veće materijalne posljedice.

Posljednji veći potres uzdrmao je Sinj i Krajinu **2. srpnja 1898.** Trešnja je trajala više dana.

Sinjani su se utekli svojoj Majci i Pomoćnici, i Ona im pomože! Ne bijaše ni jedna žrtva. Zato se dana 2. srpnja, pjevala sv. misa zahvalnica pred Gospinim oltarom, a na oltaru se izlagao zavjetni vijenac od 12 srebrenih zvijezda, na kojem stoji natpis: Zavjet Sinjana za potresa, 2. 7. 1898. Još i danas se slavi misa Gospi Petrovskoj u Turjacima, Trilju i Košutama jer

su ta mjesta imala i ljudske žrtve u tom potresu.

Prije točno 250 godina, 1769. g. Sinj je zadesila strašna nesreća. Na **28. studenoga 1969.** oko podne zapuhala je s Prologa silna bura. Crne su oblačine prekrile nebo. Munje su stravično sjekle mračne zračne prostore. Najednom oko podne nastao je teški potres koji je neobično dugo trajao. Sinj je bio u oblaku prašine i dima. Potres se za osam dana često, i po danu i po noći, ponavljao.

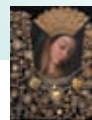
Grad je nad Sinjem raspukao. Srušila se crkva sv. Mihovila. Gotovo se isto dogodilo i novoj

crkvi, jer su u vrijeme bitke za Sinj (1715) zidovi bili teško oštećeni od požara i izgrizeni od vatre. Mletačka posada stala je napuštati tvrđavu, a Gospinu crkvu trebalo je po treći put graditi, ali sada iz temelja.

Redovnici su se dali na posao. Kroz samo dvije godine, naporni rad fratara i naroda, pomoć sinjskog providura Tome Soderinija, zajam od 800 cekina kod trgovaca Glunčevića i Miloševića, drva darovana od kninskog kolonela Stjepana Nakića, kolonela Šurića i serdara Vučkovića, dogradili su i pokrili crkvu i samostan (neslomljiva volja i radni zanos

svećenika i naroda). Potrošeno je novca 4600 cekina. Nacrt je crkve bio nešto preinačen. Kapele na južnoj strani crkve bile su srušene dok su na sjevernoj strani zazidane i tako je crkva nažalost izgubila glavnu svoju osobitost. Unutarnji luk crkve podijeljen je pomoću lukova, što su naknadno sazidani, na tri dijela i unutar lukova stavljeni su oltari. Između stupova otvorene su udubine iznad kojih su se nalazili uski prozori. U samoj lađi nalazio se glavni oltar. Iza njega bio je veliki kor, a iznad njega stajale su novo naručene orgulje u posebno izrađenom koru.

HODOČAŠĆE

BRANITELJA, VOJSKE I POLICIJE

Peto regionalno hodočašće hrvatske vojske, policije i branitelja RH održano je u petak 26. srpnja 2019. u svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske. Na hodočašću su sudjelovali vojni biskup Jure Bogdan, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Marko Mrše, gvardijan samostana u Sinju fra Ante Čovo, generalni vikar Vojnog ordinarijata Republici Hrvatskoj don Marko Medo, biskupski vikar za MUP fra Frano Musić OFM, vojni i policijski kapelani od Dubrovnika do Zadra i drugi svećenici.

Među hodočasnicima bili su potpredsjednik Vlade RH i ministar unutarnjih poslova Davor Božinović, glavni ravnatelj hrvatske policije Nikola Milina, glavni tajnik Ministarstva obrane Petar Barać, glavna tajnica Ministarstva unutarnjih poslova Sanda Šimić Petrinjak, državni tajnik u Ministarstvu hrvatskih branitelja Ivan Vukić, pomoćnik glavnog ravnatelja policije načelnik uprave Ivan Merćep, splitsko-dalmatinski župan Blaženko Boban, načelnici Policijskih Uprava splitsko-dalmatinske Dražen Vitez, Šibensko-kninske Ivica Kostanić,

Dubrovačko-neretvanske Ivan Pavličević. Liturgijsko pjevanje predvodila je policijska klapa sv. Mihovil iz Splita. Puhački orkestar Hrvatske ratne mornarice iz Splita svirao je duhovne pjesme u procesiji iz samostanskog svetišta do svečanog ulaska sudionika hodočašća u svetište Gospe Sinjske. Na hodočašću su sudjelovali i drugi predstavnici političkog i društvenog života među kojima i saborski zastupnik Miro Bulj.

Ovogodišnji program hodočašća započeo svečanom procesijom svih sudionika hodočašća koja je prošla dijelom Sinja preko trga pred svetištem i ulaska u svetište.

Hrvatski vojnici, policajci, branitelji (više od šest stotina) i drugi hodočasnici ispunili su crkvu, a dio ih je morao ostaniti i pratiti misu iz pokrajnjih prostora ili ispred crkve. Poslanicu je pročitao policajac Ivica Franić, evanđelje vojni kapelan iz HRM don Branimir Projić. Molitvu vjernih izgovorilo je sedam

vojnika. U biskupovoj asistenciji bili su dvoje policajaca Maja Vučković i Petar Marević.

Biskup je u homiliji, temeljenu na testovima dana XVI. tjedna kroz godinu (Mt 13, 18-23; Izl. 20,1-17), govorio o predaji Božjeg Zakona – Deset Božjih zapovijedi – Dekaloga izabranome narodu.

Te zapovijedi ispisane su Božjim prstom“ u naravnome zakonu u ljudskome srcu koje osjećamo u govoru savjesti. One su objavljene i predane u Starome zavjetu kako bi bile svjetlo i putokaz, pojedincu i cijelome narodu, i kako ne bi zastranio u moralnim prosudbama i svojim postupcima, kako prema Bogu tako i prema ljudima. Bog ih predaje čovjeku i traži da im bude vjeran. A on Bog ljubavi pratit će svoj narod blagoslovom i uspjehom. Ne obdržavanje Božjih propisa i njihova deformacija vodi u

izopačenje i ne osigurava budućnost. Vodi u smrt, u nestajanje s pozornice povijesti.

Povijest izabranog naroda duboko je obilježena Savezom između Boga i čovjeka, a svoj vrhunac doživljava u Novome zavjetu u Isusu Kristu. Crkva je od svojih početaka u svome propovijedanju isticala Dekalog – deset Božjih zapovijedi kao program života kršćanina, života po vjeri. Tri zapovijedi se odnose na odnos čovjeka prema Bogu, a sedam ih regulira odnose prema sebi i bližnjima. Život po vjeri život je prema deset Božjih zapovijedi. Njih osjećamo kao prometne znakove na stazi našeg života, naših izbora i odluka, našeg djelovanja. Hrvatski narod, evangeliziran u VII. stoljeću, priključio se novozavjetnome Božjem narodu u Crkvi Kristovoj.

Mi, hrvatski vojnici, policajci, branitelji, hodočasnici u Gospino svetište, dio smo tog izabranog novozavjetnog Božjeg naroda. Poučeni i odgojeni u Katoličkoj Crkvi, u kršćanskoj vjeri želimo vršiti Božji Zakon, Božje zapovijedi. Božja snaga, Božji blagoslov na našem životnome putu neće izostati ako smo vjerni Božjim zapovijedima koje su duboko upisane i u našu narav, u našu savjest. Trajna opasnost je bila i ostala da se deklarativno priznajemo kršćanima, ali da sami sebe dispinziramo od vršenja Božjih zapovijedi u osobnom,

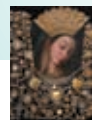

obiteljskom, narodnom, društvenom životu.

„Ovaj me narod časti usnama a srce mu je daleko od mene“ upozorava Sveto pismo na odstupanje izabranog naroda od vršenja Božjih zapovijedi. Ne bi se smjelo dogoditi da postajemo „kršćanski pogani“, razvodnjeni, „bljutavi“ kršćani. Blagoslov i budućnost zajamčena je samo vjernima, vršiteljima Božjeg zakona, Božjih zapovijedi... Mogu oni biti i izvan Crkve i pripadati drugom svjetonazoru, ali ako opslužuju Božje zapovijedi upisane u njihovome srcu – ploče Saveza, oni imaju budućnost. Opsluživanje Božjeg zakona znači boriti se za Božja prava u društvu. Opsluživanje Božjeg zakona znači boriti se za prava čovjeka, truditi se promicati i živjeti dostojanstvo ljudske osobe, pojedinca, skupine i naroda. Samo integralne osobnosti, moralni ljudi jamče napredak, opstanak i Božji blagoslov.

Na kraju misnog slavlja riječ pozdrava i zahvale uputili su provincijal fra Marko Mrše OFM i gvardijan fra Ante Čovo OFM. Potom je vojni biskup Bogdan pred Gospinim oltarom predvodio Posvetnu molitvu Čudotvornoj Gospi Sinjskoj. Hodočasnici su nastavili druženje u samostanskom blagovalištu.

DICMO, KRUŠVAR – ERCEGOVCI, TRILJ – VEDRINE, KOŠUTE, VOJNIĆ – GARDUN

Hodočašćem župa Dicmo, Krušvar – Ercegovci, Trilj – Vedrine, Košute, Vojnić – Gardun, u nedjelju 28. srpnja 2019., započeo je ciklus hodočašća župnih zajednica u svetište Gospe Sinjske - ususret svetkovini Velike Gospe. Vjernici Dicma i Krušvara sa župnikom i dekanom don Vladom Strikićem te Krušvara i Ercegovaca sa župnikom don Petrom Dukićem slavili su euharistiju u 8 sati. Slavlje kojim je predsjedao don Vlade uz koncelebraciju don Petra i fra Tonija Šimunovića započelo je procesijom koju je pjesmom pratio župni zbor iz Dicma pod vodstvom s. Karmen Carić.

Nakon njihova hodočašća u Svetište su došli vjernici iz Trilja - Vedrina, Košuta, Vojnića – Garduna koji su slavili euharistiju u 9.30 sati. Slavljem je predsjedao don Zdravko Vučak, župnik Vojnića – Garduna uz koncelebraciju dekana don Stipe Ljubasa, gvardijana fra Ante Čove, župnika Košuta don Franka Prnjaka te svećenika rodom iz ovih župa fra Petra Klapeža, fra Tomislava Dukića, don Milivoja Čale te fra Željka Ćurkovića. Na kraju misnih slavlja, hodočasnike i njihove župnike pozdravio je gvardijan i upravitelj Svetišta fra Ante.

SVETA MISA ZA ČLANOVE VAD-A

Svake godine u nedjelju uoči alkarskih svečanosti u crkvi Gospe Sinjske slavi se sveta misa za Viteško alkarsko društvo (VAD). Euharistijsko slavlje u nedjelju, 28. srpnja 2019., uz koncelebraciju fra Antonija Mravka predvodio je sinjski gvardijan fra Ante Čovo. Na misnom slavlju bili su nazočni alkari, alkarski momci i ostali članovi VAD-a, na čelu s predsjednikom Stipom Jukićem i vojvodom Boškom

Ramljakom, alajčaušom Ivicom Filipovićem Grčićem i arambašom Ivom Vukasovićem, sinjska

gradonačelnica **Kristina Križanac** i ostali vjerni puk. Prigodno, u alkarskim odorama bili

su novi barjaktar Petar Gabrilo, debitant-ađutant Filip Vučemi-
lo i debitant u pratnji barjaka
Marko Šuća, te alkarski momci
Pavle Križanac i Ivan Dotur.

Na početku misnog slavlja
fra Ante Čovo, pozdravljajući na-
zočne alkare, alkarske momke,

vodstvo Alkarskog društva, gra-
donačelnicu i ostale vjernike,
kazao je kako je dobro da alkar-
ske svečanosti započinju pod
okriljem pobjednice Gospe, ko-
joj treba zahvaliti za sve učinje-
no i nastaviti dalje viteški u svim
aktivnostima.

Na kraju misnog slavlja
fra Ante je zazvao blagoslov na sve
članove VAD-a i zaželio da se 304.
alkarske svečanosti održe uz za-
govor i zaštitu Čudotvorne Gospe
Sinjske. Pjevanje je animirao zbor
župe i Svetišta pod ravnanjem
fra Jure Župića i s. Jelene Mijić.

SUSRET DUHOVNIH ZVANJA CETINSKE KRAJINE

U Svetištu Gospe Sinjske u srijedu, 31. srpnja
2019. održan je susret duhovnih zvanja Cetinske
krajine. Misnim slavljem je predsjedao fra Doma-
goj Runje, profesor na KBF-u u Splitu. Na početku
susreta časne sestre, sjemeništarc, fratri i svećenici
ušli su u procesiji u crkvu. Liturgijsko pjevanje na
misi je predvodio fra Toni Šimunović. U svetoj
misi, na kojoj bijaše 130 duhovnih zvanja, izrečene
su zahvale povodom obljetnica ređenja i zavjeta te
150 godina kongregacije školskih sestara franjevki.
Nakon misnoga slavlja župnik fra Perica zahvalio
se Bogu, Ocu milosrđa, što je ponovno okupio du-
hovna zvanja Cetinske krajine u zajedništvo oko
nebeske majke Marije Gospe Sinjske te ih je sve
pozvao na svetkovinu Gospe Sinjske.

Lijepo je vidjeti ovako lijep broj svećenika, re-
dovnika i redovnica koji su uvijek odazovu i dođu
u svoje Svetište. Po njima molimo gospodara žetve
da pošalje radnike u žetvu svoju i da im snage da
ustraju u svetom pozivu svojemu.

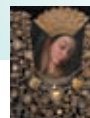
KLAPE GOSPI SINJSKOJ

U dvorištu samostana Ču-
dotvorne Gospe Sinjske održan
je 1. kolovoza 2019. Festival
marijansko – duhovne klapske
pjesme 'Klape Gospi Sinjskoj'
na kojoj je nastupilo 13 klapa:
Salona, Sorelo, Arka, Vidulice,
Štorija, Kalelarga, Skradinke,

Praska, Munita, Kaše, Amfora,
Vinčace i Contra.

Najveći broj glasova publi-
ke i zlatni kip s likom Čudotvor-
ne Gospe Sinjske dobila je klapa
Praska iz Podstrane autora **Duška
Tambače** 'Sveta slika'. Pjesmu 'Sve-
ta slika' autora Duška Tambače

najboljom je ocijenio i stručni
ocjenjivački sud, a autor je nagra-
đen zlatnim kipom s likom Ču-
dotvorne Gospe Sinjske. Drugo
mjesto i srebrni Gospin kip dobio
je **Živko Ključe** za skladbu 'Ave
Maria' u izvedbi klape Vinčace
iz Novog Vinodolskog, dok je

brončani kip po ocjeni stručnog suda pripao **Krešimiru Magdiću** za skladbu 'Gospi od milosrđa' koju je izvela ženska klapa Amfora iz Dubrovnika. Ove godine stručni ocjenjivački sud nagradio je i tri najbolje klapske izvedbe tako da su nagrade dobile i klapa Munita iz Zadra, Contra iz Splita, a najbolju klapsku izvedbu imala je klapa

Vinčace iz Novog Vinodolskog. Festival je otvorio gvardijan svetišta Čudotvorne Gospe Sinjske **fra Ante Čovo**, a publiku su pozdravili provincijal **fra Marko Mrše**, dožupan **Luka Brčić** i gradonačelnica **Kristina Križanac**.

Na Festivalu je predstavljena i notna edicija 'Od zvijezda sjajnija'. Riječ je o prvoj publikaciji te vrste u izdanju Udruga

Klape Gospi Sinjskoj, koja sadrži 37 nagrađenih skladbi izvedenih na Festivalu marijansko-duhovne klapske pjesme Klape Gospi Sinjskoj u razdoblju od 2008. do 2018. godine.

Festival i ove godine ima humanitarnu notu, pa će dio prihoda biti doniran Fondu Gospe Sinjske koji pomaže studente slabijeg materijalnog stanja.

HODOČAŠĆE RAME

Već je postalo tradicionalno da na dan održavanja Sinjske alke, Gospi Sinjskoj, hodočaste vjernici iz Rame. Tako je u nedjelju, 4. kolovoza 2019. misnim slavljem predsjedao fra Andrija Jozić, ramski gvardijan u koncelebraciji gvardijana fra Ante Čove.

Svetu misu svojim pjevanjem animirale su članice Etno skupne „Čuvarice“.

Iako su stoljeća prošla, čuvaju čvrsto u krvi Ramljaci i Sinjani sjećanje na povijest, selidbu iz Rame u Sinj i zajedničke pretke. Hodočašće pokazuje čvrstu

vezu i odanost Sinjana svojim korijenima iz Rame.

Mnogi će od njih uoči blagdana Velike Gospe – Gospojine, kao znak osobnog zavjeta ili zahvale Majci od milosti – Gospi Sinjskoj, i ove godine pješice doći od Rame do Sinja.

POSTAVLJANJE OBILJEŽJA ZA BLAGOSOV GOSPINOM SLIKOM

Procesije su duhovni pečati grada. To je hod u molitvi i meditaciji otvorenog duha kad vjernici Bogu i svecima na poseban način povjeravaju sve ono do čega im je stalo, zahvalnost i potrebe. Stoga je, 6. kolovoza 2019., na samom početku „Devetnice Gospi Sinjskoj“, postavljeno kameno obilježje ispred zgrade Općinskog suda u Sinju na mjestu gdje se stoljećima procesija zaustavlja i Gospinom slikom se daje blagosov gradu na sve četiri strane svijeta. Svake godine vjernici to mjesto prekriju buketima svježeg cvijeća, jer je to jedino mjesto gdje nositelji sliku s ramena spuštaju na tlo, inače je isključivo na oltaru.

Zapisi o tom događaju postoje u najstarijem Običajniku od 1752., a iščitava se iz rukopisa fra Petra Filipovića tadašnjeg fratra i provincijala. Iz fra Petrovog zapisa jasno se vidi da je običaj tada star već 37 godina. Uvijek, sa istog mjesta, stoljećima se obavljao blagosov Grada,

dok ondašnje komunističke vlasti nisu zabranile procesiju, a kameno obilježje uništili.

Udruga Cjelovit život je u suradnji sa Svetištem Čudotvorne Gospe Sinjske i institucijama grada pvela akciju ponovnog obilježavanja tog svetog mjesta, a procedura je trajala oko godinu i pol. Naišli smo na susretljivost svih odgovornih. Kamen za mozaik donirao nam je g. Mario Čelik, a izradu smo povjerali članovima zajednice Cenacolo sa Ugljana

kod Trilja. Oko izrade se posebno zauzeo Toni Nazor iz te zajednice. Mozaik je velik 1 metar kvadratni, a težak je 550 kilograma. Zahvaljujemo radnicima HEP-a koji su obavili tehnički dio transporta i pomogli pri postavljanju istoga. Zahvaljujemo Željku Sersardiću na pomoći. Blagosov je obavio gvardijan, fra Ante Čovo.

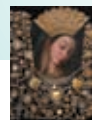
A okupljenima je nekoliko riječi uputio i fra Stipan Čovo. Uz okupljene vjernike bila je prisutna i gradonačelnica Kristina Križanac, te direktorica TZ grada Sinja Monika Vrgoč.

Posebno zahvalu upućujem fra Gabrijelu Jurišiću, neumornom svećeniku, eruditu, koji je u ovaj događaj unio dodatnu energiju i pomogao nam svojim poznavanjem povijesnih činjenica, kako bi uopće došlo do realizacije ovog lijepog događaja.

Ovim činom Sinj je ponovo dobio sveto mjesto s kojega se Gospinom slikom blagosivlja Sinj i Cetinska krajina.

Tanja Kodžoman-Križanac

DEVETNICA GOSPI SINJSKOJ

Prema drevnom običaju, vjerni puk Sinja i Cetinske krajine rado hodočasti u Svetište Čudotvorne Gospe Sinjske već u ranim jutarnjim satima kako bi pobožno sudjelovao u slavlju misa zornica. Čuvajući vjerno tradiciju, oci franjevci i ove godine pred milosnim likom nebeske Majke, zajedno sa svojim narodom, smjerno upravljaju molitve nebeskom Ocu.

Ustajući u ranu zoru, tisuće ljudi slijevaju se u Gospino svetište, kako bi u devet dana ispunili svoj zavjet i iznijeli svoje ponizne molbe pred lice Čudotvorne Gospe Sinjske. Od 6. kolovoza 2019. euharistijskim slavljima u 6 sati predsjedali su fra Perica Maslač, sinjski župnik i vikar samostana,

Gospi. Molitva, pjesma, pričest, zavjet, mir duše - samo su neke riječi koje svaki svaki vjernik nosi iz ovog najvećeg marijanskog svetišta hrvatskog naroda, živeći i svjedočeći doživljeno u svakodnevnom životu.

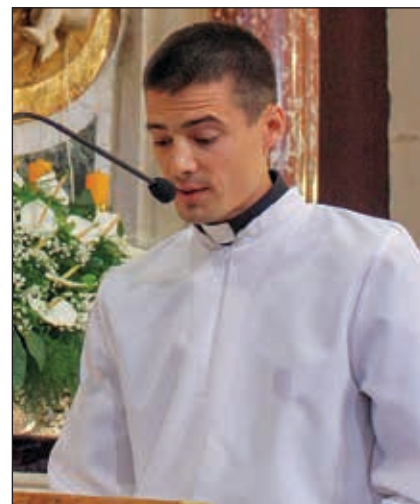
Sinjani i Cetinjani rado sudjeluju u misama zornicama, kako bi se i duhovno i tjelesno

pripravili za slavlje svetkovine Uznesenja Blažene Djevice Marije u nebo. Tako mise zornice postaju neizbrisiv duhovni pečat u životu alkarskog grada, koji brižno čuva živom uspomenu na slavnu pobjedu 1715. god., kročeći i dalje stazom vjernosti Bogu i Domovini.

fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta te fra Antonio Mravak, župni vikar. Redovito se svakoga dana u crkvi okupi preko 400 hodočasnika, koji rado pristupaju slavlju sakramenta isповijedi, a mnogi od njih zapisuju i misne nakane.

Teško je opisati skrušenost, ali i uzvišenost pogleda, mnoštva hodočasnika, koji svoja srca i pameti uzdižu prema Bogu, neprestano upravljajući pogled prema

Uoči svetkovine Gospe Sinjske, župne zajednice Splitsko-makarske nadbiskupije organizirano su hodočastile Gospi u Sinj. Od 6. kolovoza do 13. kolovoza 2019. u marijansko svetište Gospe Sinjske hodočastilo je 25 župa i 6 filijalnih zajednica sinjske župe (Glavice, Brnaze, Radošić, Lučane, Karakašica-Suhač i Čitluk-Jasensko). U Svetišću su za hodočasnike slavljene dvije jutarnje mise – u 7 i 9 sati. Tradicionalno na euharistijska slavlja u 7 sati pristižu vjernici iz filijalnih zajednica, a u 9 sati vjernici iz drugih župa (Otok-Udovičići, Vrlika, Rama, Imotski, Gala-Gljevo, Brda-Split, Bajagić-Obrovac, Turjaci, Grab, Ruda, Vrpolje-Čačvina, Pujanke-Split, Jesenice, Bitelić, Zasiok-Vučipolje-Dabar, Ugljane-Strmendolac-Nova Sela, Radun-Kaštela, Dugi Rat, Kocunar-Split, Sinj i Podvaroš, Hrvace, Potravlje-Satrić-Maljkovo, Zelovo, Tijarica-Kamensko i Okrug). Hodočasničkim slavljinama predsjedali su: fra Nikica Ajdučić, župnik Otoka, fra Tino Labrović, župnik Potravlja i fra Domagoj Runje, profesor na KBF-u Split. Redovito su koncelebrirali mjesni župnici, kao i mjesni svećenici.

Hodočašća imaju identičnu strukturu, pa je dovoljno

općenito navesti tijekom slavlja. Na putu prema Svetišću hodočasnici mole kronicu i pjevaju marijanske pjesme, a kako su se približavali crkvi Gospe Sinjske bilo je moguće lakše razabrati ljepotu pjevanja i duhovnog zanosa. Mnogi se rado ispovijedaju u Sinju, po čemu je Svetište Gospe Sinjske osobito poznato u Dalmaciji, Hercegovini i Bosni. U samostanskom klausturu ispovjednici su već od ranih jutarnjih sati bili na raspolaganju hodočasnima, kako bi po slavlju sakramenta pokore zadobili oprost. Slavlje zvona sa sinjskog zvonika pozivalo je hodočasnike na formiranje procesije, koja se kretala iz samostanskog dvorišta prema crkvi. Pjevanje zbora i sviranje orgulja svakodnevno je bilo moguće pratiti preko razglasa i u samoj procesiji, na čelu koje je stupao križonoša i barjaktari. Liturgijsko pjevanje redovito su animirale hodočasničke zajednice, čiji su pjevači, čitači, ministranti i barjaktari doprinosili ljepoti svakog misnog slavlja.

Mogli bismo svako zavjetno hodočašće opisati kao dnevnu migraciju iz različitih župa u Sinj, dan na kojega i staro i mlado, muško i žensko, djeca i mladi, cijele obitelji, rado hodočaste u

Sinj i dolaze moliti pred velebnim mramornim oltarom na kojem se nalazi slika Čudotvorne Gospe Sinjske. Osam dana sinjski samostan i crkva bili su ispunjeni zanosnom molitvom i poniznim vapajima ljudi pristiglih iz Cetine krajine i cijele Dalmacije. Posebno smo ponosni na veze između Sinja i Rame i na tradiciju međusobnih hodočašća. Možemo navesti i brojku od 15 tisuća hodočasnika koji su sudjelovali na prijedodnevnom slavljinama.

Na kraju svakog zavjetnog slavlja hodočasnima i njihovim svećenicima riječi zahvale upućivao je fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišća. Poticao je vjernike da i dalje ljube Boga i Majku Mariju te posebno isticao snagu sinjskog svetišta, a to je sakrament pokore. Svi su hodočasnici imali mogućnost sa sobom ponijeti prigodni broj glasila „Gospa Sinjska“, a mnogi su u svoje domove ponijeli i blagoslovljene nabožne predmete. Nakon gvardijanovog obraćanja župnici su predvodili *Posvetnu molitvu Čudotvornoj Gospi Sinjskoj* uz neizostavnu himnu *O, Gospe Sinjska*. Uz čestitke za zavjetni dan, hodočasnici su slavlje nastavljali u gradu i u svojim domovima.

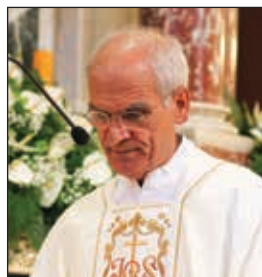

Prema staroj tradiciji, uoči svetkovine Velike Gospe u sinjskom svetištu moli se *Devetnica Gospi Sinjskoj*. Od 6. kolovoza 2019. franjevci su predvodili molitvu krunice u 18.20 sati, a potom i samu pobožnost *Devetnice*, koja u obliku molitvene naracije pripovijeda svetu povijest Sinja i od nebeske Majke prosi milosti i u sadašnjosti. Pobožnost ima istu pripravnu i zaključnu molitvu za svaki dan, a središnji dio molitve se mijenja iz dana u dan. Predvodili su je fra Toni Šimunović Erpušina, župni vikar, i fra Antonio Mravak, župni vikar.

U 19.00 sati slijedilo je euharistijsko slavlje. Ovogodišnji predsjedatelji tijekom *Devetnice* bili su **fra Martin Jaković**, gvardijan sv. Frane na obali, **don Frano Prnjak**, župnik Košuta i **fra Domagoj Runje**, prof. KBF Split. Crkva Gospe Sinjske, kao i dvorane i prostori uz crkvu, bila je ispunjena vjernicima, uglavnom župljanima, ali i hodočasnici u marijansko svetište. Liturgijsko pjevanje animirao je župni mješoviti zbor.

Tijekom *Devetnice* franjevci su ispovijedali u samostanskom klausturu od 6.00 do 12.00 te od 17.00 do 20.00 sati.

GLAVICE

Hodočašća filijalnih zajednica Župe Gospe Sinjske tradicionalno otvaraju vjernici iz Glavica. Prvog dana *Devetnice* - u utorak, 6. kolovoza 2019., stigli su pješice u Sinj u ranim jutarnjim satima, ispovjedili se i slavili svetu misu u 7 sati.

Euharistijskim slavljem predsjedao je fra Tino Labrović, u zajedništvu sa svećenicima rodnom iz Glavica Eugenom Poljakom, fra Mirom Modrićem i fra Danielom Stipanovićem, gvardijanom fra Antom Čovom i novim župnim vikarom fra Markom Đerekom, koji posluhuje Glavice.

OTOK I UDOVIČIĆI

Kroz devetnicu Gospi Sinjskoj hodočaste i mnoge župe Cetinskog dekanata. Tako su i ove

godine prvi hodočastili vjernici iz sela Otok i Udovičići. Mišnim slavljem je predsjedao

fra Nikica Ajdučić, propovjednik devetnice i novi župnik Otoka i Udovičića.

U koncelebraciji su bili svećenici rodom iz ove župe, a prisutne su bile i brojne časne sestre. Na kraju sv. mise hodočasnike je pozdravio fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta, a u ime hodočasnika zahvalio je fra Nikica, koji je i predmolio Posvetnu molitvu Čudotvornoj Gospi Sinjskoj.

BRNAZE I ČAPORICE

Drugoga dana Devetnice u srijedu, 7. kolovoza 2019. god., u Svetište Gospe Sinjske hodočastili su vjernici sinjske filijale Brnaze i Župe sv. Roka - Čaporice. Mnogi su od njih pješice stigli u sinjsko svetište, gdje su pristupili slavlju sakramenta ispovijedi i u tihoj molitvi iščekivali početak euharistijskoga slavlja, koje je započelo u 7 sati.

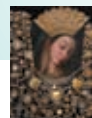
Euharistijskim slavljem predsjedao je fra Nikica Ajdučić, a koncelebrirali su fra Mladen Marić, fra Boris Čarić, fra Ante Čovo, fra Ivan

Križanović i fra Antonio Mrvak, župni vikar za Brnaze. Liturgijsko pjevanje animirao je zbor iz Brnaza.

Na kraju euharistijskog slavlja hodočasnike je pozdravio fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta. Na samom završetku „Posvetnu molitvu Čudotvornoj Gospi Sinjskoj“ molio je fra Antonio, koji je također zahvalio vjernicima Brnaza, kao i slavo-dobitniku ovogodišnje Alke Frani Ivkoviću.

GALA | GLJEV

Istoga dana oko 350 hodočasnika iz Župe Svih svetih - Gala/Gljeva hodočastilo je u Svetište Gospe Sinjske. Mnogi su se hodočasnici po dolasku u sinjsko svetište ispovijedili i zapisali misne nakane za svoje žive i pokojne. Vjernici su se okupili u samostanskom dvorištu, iz kojeg je krenula procesija prema crkvi Gospe Sinjske.

Euharistijsko slavlje je započelo u 9 sati, a predsjedao je fra Nikica Ajdučić, župnik Otoka.

Koncelebrirali su fra Ante Maleš, fra Božo Gulić, fra Petar Gulić, fra Dušan Moro, fra Antonio Mravak, fra Toni Šimunović i fra Mladen Marić, župnik u Gali i na Gljevu. Liturgijsko pjevanje animirao je župni zbor.

Na kraju euharistijskoga slavlja hodočasnike iz Gale i Gljeva pozdravio je fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta. Zahvalio je svim hodočascima, a posebno župnom zboru, zaželjevši svima blagoslovljen nastavak dana. Prije otpusnog blagoslova, fra Mladen je predvodio „Posvetnu molitvu Čudotvornoj Gospi Sinjskoj“.

RADOŠIĆ

Na blagdan sv. Dominika, u četvrtak 8. kolovoza 2019., vjernici filijalne zajednice Radošić hodočastili su u Svetište Gospe Sinjske. Oko 300 hodočasnika od ranih jutarnjih sati stiglo je u sinjsko svetište, gdje su mnogi od njih ispovijedili i u tihoj molitvi iščekivali euharistijsko slavlje, koje je započelo u 7 sati.

Euharistijskim slavljem predsjedao je fra Nikica Ajdučić, župnik u Otoku, a koncelebrirali su fra Perica Maslač i fra Ante Čovo.

Na kraju svete mise hodočasnike je pozdravio fra Ante, gvardijan i upravitelj Svetišta. Na samom završetku „Posvetnu molitvu Čudotvornoj Gospi Sinjskoj“ molio je fra Perica, župnik Župe Gospe Sinjske.

BAJAGIĆ – OBROVAC I SPLIT -PUJANKE

Istoga dana Gospi su hodočastile župe Bajagić-Obrovac i Split-Pujanke. Misnim slavljem predsjedao je fra Nikica Ajdučić, a koncelebrirali su fra Antonio Mravak, fra Ivan Dotur, župnik Bajagića i Obrovca, don Bože Renjić, župnik na Pujankama, te don Ivan Marić, župni vikar na Pujankama. Liturgijsko pjevanje animirao je župni zbor iz župe Bajagić-Obrovac.

Hodočasnicima i njihovim svećenicima riječi zahvale uputio je fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta, dok je „Posvetnu molitvu Čudotvornoj Gospi Sinjskoj“ predvodio fra Ivan.

LUČANE

Na blagdan sv. Terezije Benedikte od Križa, 9. kolovoza 2019. god., vjernici iz sinjske filijale Lučane hodočastili su u svetište Čudotvorne Gospe Sinjske. Mnogi od hodočasnika u Sinj su pristigli bosonogi, a kako su se hodočasničke grupe približavale svetištu, tako se moglo čuti radosno pjevanje u čast nebeske Majke. Po dolasku u svetište, mnogi su se ispovijedili

u samostanskom klausturu, gdje oci franjevci od ranog jutra predano ispovijedaju pristigle vjernike. Prema običaju, mnogi su zapisali i misne nakane, za koje svećenici tijekom godine mole u svetoj misi.

Okupljeni na samostanskom dvorištu - pred bijelim kipom Gospe Sinjske, u procesiji su se uputili iz samostanskog dvorišta prema crkvi Gospe Sinjske, kojoj je na čelu bio križ, barjak Gospe Sinjske,

barjak Lučana (posvećen sv. Kati), vjerni puk Božji, ministranti i svećenici. Zavjetnim euharistijskim slavljem u 7 sati predsjedao je fra Tino Labrović, župnik Potravlja. Koncelebrirao je fra Petar Gulić, župni vikar Lučana i ekonom samostana Gospe Sinjske, gvardijan fra Ante Čovo. Liturgijskim pjevanjem animirao je zbor iz Lučana, a hodočastilo je oko 350 vjernika.

Na kraju euharistijskoga slavlja okupljenim vjernicima obratio se fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta. Zahvalio je svim hodočasnici, a posebno zboru, fra Tinu i fra Petru, kojem je zaželio mnogo Božjeg blagoslova u pastoralnom radu. Potom je fra Petar predvodio molitvu posvete Čudotvornoj Gospi Sinjskoj, da u svakodnevnom životu prati život i rad Lučanjana.

TURJACI

U subotu, 9. kolovoza 2019. god., u najveće marijansko svetište hrvatskog naroda hodočastili su vjernici iz Župe sv. Ante Padovanskog - Turjaci. I mlado i staro pristigli su u jutarnjim satima, kako bi se prije početka euharistijskog slavlja ispovijedili i zapisali misnu nakanu. Okupljeni oko dvaju barjaka - Gospinog i župnog - Turjačani su s radošću iščelivali početak procesije sa samostanskog dvorišta prema crkvi Gospe Sinjske.

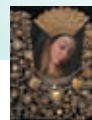
Skrušena srca i s pjesmom na usnama, procesija je mogla krenuti i povesti zajednicu od oko 350 vjernika prema Hramu Gospodnjem, gdje će - predvođeni svojim svećenicima - prinijeti Bogu žrtvu vlastitoga rada i života.

Euharistijskim slavljem u 9 sati predsjedao je fra Tino Labrović, župnik u Potravlju. Koncelebrirali su fra Lukica Vojković župnik Turjaka, fra Miro Ančić, fra Stan-ko Dotur, te fra Kristijan Perko-vić. U asistenciji su bili bogoslo- vi. Liturgijsko pjevanje animirao je župni zbor Turjaka.

Na kraju se obratio i hodo-časnike pozdravio fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj svetišta. Posebno je zahvalio novom tur-jačkom župniku, zaželjevši mu uspješan pastoralni rad. Župnik Turjaka predvodio je posvetnu molitvu Gospi Sinjskoj.

KARAKAŠICA I SUHAČ

Na blagdan sv. Lovre, u subotu 10. kolovoza 2019., u poznato marijansko svetište Gospe Sinjske hodočastili su vjernici iz Karakašice i sa Suhača. Misnim slavljem u 7 sati predsjedao je fra Tino Labrović, župnik u Potravlju.

U koncelebraciji su bili svećenici rodom iz Karakašice: fra Stjepan Čovo, fra Domagoj Runje, fra Siniša Balajić i fra Ante Čovo te župni vikar fra Frano Pupiće Bakrač.

GRAB, RUDA, VRPOLJE, ČAČVINA I KAŠTELA-RADUN

Istoga dana u Svetište Čudotvorne Gospe Sinjske hodočastilo je nekoliko župnih zajednica: Grab, Ruda, Vrpolje, Čačvina i Kaštela-Radun. Prije euharistijskog slavlja formirana je procesija u samostanskom dvorištu, odakle se narod Božji uputio sa

svojim svećenicima u crkvu Gospe Sinjske. Misnim slavljem u 9 sati predsjedao je fra Tino Labrović, propovjednik u Devetnici, a u asistenciji su bili bogoslovi.

MLADI U SINJU

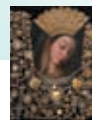
Mladi su na hodočašće krenuli u subotu 10. kolovoza 2019., iz Solina gdje je euharistijsko slavlje pred polazak predvodio splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić. Nadbiskup je izrazio zadovoljstvo zbog velikog broja mladih koji hodočaste Gospi i uzdaju se u njezin zagovor. Govoreći o važnosti vjere u životu svakoga vjernika rekao je da je vjera svjetlo u

tami noći i života, daje mogućnost i snagu da se može ići naprijed. Naglasio je i kako „Gospodin želi da čujemo ono što nam želi reći“. „On želi da naša vjera sazori da postane osobna, da ima strpljenja i da bude obilježena nadom. Zato večeras molimo: ‘Gospodine, molim te umnoži moju vjeru da se mogu obratiti’. Osobno obraćenje je najteže“, rekao je Barišić. Potaknuo je mlade

da ne kritiziraju vrijeme skrštenih ruku jer se, istaknuo je, samo čineći dobro može mijenjati ovo „vrijeme“, ovaj svijet.

Od Solina do Sinja mladi vjernici pješice su prešli 30-ak kilometara, na putu su imali policijsku i medicinsku pratnju, a župljani iz Dicma su, uz pomoć Ureda za mlade, kao i svake godine kod crkve Sv. Jakova za hodočasnike pripremili okrjepu. Po dolasku u Sinj u nedjelju, 11. kolovoza 2019. mladi su sudjelovali u misnom slavlju kojim je predsjedao generalni vikar mons. Miroslav Vidočić koji je govorio o snazi hodočašća Majci Božjoj. Koncelebrirao je fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta Gospe Sinjske, don Mišo Prović, povjerenik za mlade SMN-e, i drugi svećenici koji su s mladima hodočastili od Solina do Sinja.

ČITLUK I JASENSKO

U ponedjeljak, 12. kolovoza 2019., u jedno od najvećih marijanskih svetišta hrvatskog naroda hodočastili su vjernici iz Čitluka i Jasenskog, filijalnih zajednica Župe Gospe Sinjske. Već u ranim jutarnjim satima ulicama alkarskog grada čula se pjesma hodočasnika koji su s molitvom na usnama pješačili nekoliko sati prema Svetištu Gospe Sinjske. Svi hodočasnici, među koji su mnoge obitelji, u svojim srcima nose samo jednu želju - susresti Boga i osjetiti majčinsku blizinu nebeske Djevice.

I sedmoga dana „Devetnice“ svečani zvuci zvona pozvali su hodočasnike da u procesiji krenu iz samostanskog dvorišta prema crkvi Gospe Sinjske. U crkvi je stiglo oko 300 hodočasnika, a euharistijsko slavlje je započelo u 7 sati.

Predsjedao je fra Domagoj Runje, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Koncelebrirali su: fra Perica Maslač, župnik, fra Frano Čugura, fra Ivan Čugura, fra Ante Grčić, fra Stjepan Matić i fra Stipe Šušnjara.

Asistirali su franjevački bogoslovi i ministranti, a liturgijskim pjevanjem animirao je zbor iz Čitluka/Jasenskog.

Fra Domagoj je u propovijedi govorio o značenju crkve kao hrama Gospodnjeg, o Mariji koja nas svake godine okuplja oko Gospodina.

Istakao je da se i mi, dolazeći u Hram Gospodnji i želeći zahvaliti Gospi, sami obnavljamo i na taj način prepoznajemo poruku koju nam Bog daje. Na kraju se hodočasticima obratio fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta, a „Posvetnu molitvu“ predvodio je fra Perica.

UGLJANE, OKRUG, JESENICE, BITELIĆ, VUČIPOLJE, ZASIOK

Istoga dana u Svetište Gospe Sinjske hodočastilo je oko 500 hodočasnika iz nekoliko župa Splitsko-makarske nadbiskupije. To su župe: sv. Ante Padovanskog - Ugljane, sv. Karla Boromejskog - Okrug, sv. Roka - Jesenice, Male Gospe - Bitelić, sv. Ivana Krstitelja - Zasiok. Mnogi su se hodočasnici po dolasku u Svetište ispovijedili u samostanskom klausturu, u kojem oci franjevci ispovijedaju već od ranih jutarnjih sati.

Hodočasnici su preko razglasa zamoljeni da dođu u samostansko dvorište, kako bi se formirala procesija. Zvuci zvona i orgulja označili su da je

procesija sa samostanskog dvorišta krenula prema crkvi.

Euharistijsko slavlje započelo je u 9 sati, a predsjedao je fra Domagoj Runje. Koncelebrirali su: fra Nedjeljko Tabak, župnik Ugljana, don Josip Bečić, župnik Bitelića i Zasioka, don Toni Šinković, župnik Jesenica.

Na kraju euharistijskog slavlja hodočasnike je pozdravio fra Perica Maslač, župnik Župe Gospe Sinjske. Izrazio je veliku radost što rijeke hodočasnika iz dana u dan pristižu u sinjsko svetište. „Posvetnu molitvu“ vjernika i župa Čudotvornoj Gospi Sinjskoj predvodio je fra Nedjeljko.

SINJ I PODVAROŠ

U utorak, 13. kolovoza 2019. god., u Svetište Gospe Sinjske hodočastili su Sinjani i Podvarošani, kojih bijaše oko 500 u crkvi.

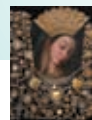
Domaćini su u ranim jutarnjim satima počeli pristizati u svoju crkvu, gdje su se mnogi ispovijedili te duhovno pripravili za euharistijsko slavlje. U samostanskom dvorištu formirana je procesija, a narod

Božji krenuo je u crkvu praćen svečanim zvucima zvona i orgulja.

Euharistijskim slavljem predsjedao je fra Nikica Ajdučić, propovjednik „Devetnice“. Koncelebrirali su: fra Perica Maslač, župnik Župe Gospe Sinjske i samostanski vikar, fra Marko Domazet Lošo, fra Ignacije Sladoja te dvojica svećenika iz Austrije.

Asistirali su bogoslovi, a liturgijsko pjevanje animirao je mješoviti pjevački zbor Gospe Sinjske. Na kraju euharistijskoga slavlja fra Perica je pozdravio hodočasnike te predvodio „Posvetnu molitvu Čudotvornoj Gospi Sinjskoj“.

HRVACE, POTRAVLJE-SATRIĆ-MALJKOVO, ZELOVO, NEORIĆ, TIJARICA-KAMENSKO, DUGI RAT, SPLIT-KOCUNAR I VRLIKA

Istoga dana u Svetište Gospe Sinjske stigli su vjernici iz župa Hrvace, Potravlje-Satrić-Maljkovo, Zelovo, Neorić, Tijarica-Kamensko, Dugi Rat i Split-Kocunar i Vrlika.

S molitvom i pjesmom na usnama mnogi hodočasnici iz spomenutih župa ustali su još za mraka i krenuli put jednog od najvećih marijanskih svetišta hrvatskog naroda, kako bi u molitvi obnovili svoj zavjet Bogu i nebeskoj Majci. Ovaj se puk redovito ispovijeda o svetkovini Velike Gospe, pa je iznimna radost vidjeti toliko mnoštvo skrušenih duša koje po sakramentu ispovijedi zadobivaju pomirenje s Bogom i ljudima.

Sinjsko svetište tako se na karti katoličke Hrvatske pokazuje kao živo vrelo milosrđa i utjehe, mjesto gdje se spajaju nebo i zemlja. Hodnici, stepenice, korovi, prolazi - sve ispunjeno i svatko u tišini čeka zvuk zvona, koji pozivaju u samostansko dvorište. Na čelu procesije križ, barjak Gospe Sinjske i barjaci župa, puk Božji, bogoslovi i svećenici. Posredstvom razglasa čuju se svečani tonovi orgulja, pa svi složno pjevaju i hvale Boga u pjesmi, procesionalno ulazeći u crkvu.

I zadnjega zavjetnog dana euharistijskim slavljem predsjedao je fra Tino Labrović, župnik Potravlja. Koncelebriralo je 12 svećenika: fra Joško Kodžoman, fra Neven Pavlinušić, don Božo Čubelić, don Boris Vukasović, fra Marinko Vukman, fra Nediljko Tabak, fra Mladen Prolić, fra Mile Marović, fra Stipe Bešlić, fra Pavao Vučković i fra Mate Matić.

Liturgijsko pjevanje animirao je mješoviti pjevački zbor iz Hrvaca, a asistirali su bogoslovi. Oko 600 hodočasnika pobožno je sudjelovalo na euharistijskom slavlju. Na kraju misnog slavlja hodočascima se obratio fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta. Srdačno je pozdravio svećenike i mnogobrojne župljane koji su stigli na zavjet nebeskoj Majci te svima zaželio ugodan boravak u Sinju.

SLAVLJE GOSPE SINJSKE

VIGILIJA GOSPI SINJSKOJ

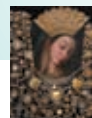
Mnoštvo hodočasnika u Svetišću Gospe Sinjske otvorilo je najveće sinjsko slavlje - svetkovinu Gospe Sinjske. U srijedu, 14. kolovoza 2019., mnogobrojni narod

Božji i svećenstvo proslavili su Vigiliju Velike Gospe, svetkovinu koja je u narodu Sinja i Cetinske krajine poznata kao Gospa Sinjska. Euharistijskim slavljem u 18

sati na Trgu dr. Franje Tuđmana u Sinju predsjedao je mons. Tomo Vukšić, vojni ordinarij u BiH.

Svečani zvuci zvona i fanfara označili su da franjevci skidaju

sliku Čudotvorne Gospe Sinjske, koja je potom u maloj procesiji iz crkve prenešena na obližnji trg. Po starodrevnom običaju otpjevane su „Pohvale Čudotvornoj Gospi Sinjskoj“ te je nastavljeno s misnim slavljem. Liturgijsko pjevanje animirali su članovi mješovitog pjevačkog zbora Gospe Sinjske, a asistirali su ministranti i bogoslovi.

HOMILIJA

(Mons. Tomo Vukšić, vojni biskup)

„Vjerujem u Duha Svetoga, svetu Crkvu katoličku, općinstvo svetih,
oproštenje grijeha, uskrsnuće tijela i život vječni.“

Draga braćo i sestre!

Navedenim riječima iz „Vjeronanja“, srdačno pozdravljam sve vas hodočasnike iz različitih krajeva i vas drage i poštovane Sinjane, štovatelje Majke Božje i vazda Djevice, Blažene Marije na nebo uznesene. I radujem se, što nas je Providnost Božja blagoslovila ovim duhovnim susretom u poznatom Gospinu svetištu. Stoga, puni zahvalnosti za taj blagoslov, s dubokom vjerom u uskrsnuće također svoga tijela i u svoj život vječni, ponizno sudjelujemo u euharistijskom slavlju na svetkovinu, kojom obilježavamo događaj, kad je Blažena Djevica Marija bila tijelom i dušom uznesena ne nebo.

I.

Uznesenje Blažene Djevice Marije je istina katoličke vjere, a Velika Gospa njezina svetkovina, za koju Crkva traži, da ju se tumači u najužoj uzročnoj vezi s Isusovim uskrsnućem i Njegovim uzašašćem na nebo. To isto vrijedi za vjeru u uskrsnuće tvoga i moga tijela i u moj i tvoj život vječni, čiji je uzrok i najava u Isusovu uskrsnuću.

Uskrsnuće Kristovo je temelj naše vjere u uskrsnuće tijela, a Marija je prvo od Božjih stvorenja kojemu je Bog podario tu milost. Tako je Marijino uznesenje i naše promaknuće, jer je njezino uznesenje dokaz opravdanosti naše nade u uskrsnuće našega tijela i naš život vječni.

Ta naša nada, koju hrani Isusovo uskrsnuće i uznesenje, a kojoj je Marijino uznesenje dušom i tijelom početak ostvarenja, jest prvi razlog zašto katolici tako rado štuju na nebo uznesenu Bogorodicu. Naime, jednostavno rečeno, osim što je ovo blagdan Gospina osobnog uznesenja, Velika Gospa je i svetkovina našeg optimizma, nade i radosnog očekivanja ljudskoga roda. To zato što je po ovoj svetkovini u našem vremenu, na način naše nade, već prisutna naša vječnost. Jer također u našoj vjeri i očekivanju ostvaruje se misao napisana u poslanici Hebrejima: „Vjera je već neko imanjanje onoga čemu se nadamo, uvjerenost u zbiljnosti kojih ne vidimo“ (Hebr 11,1).

Po svom uznesenju Blažena Djevica Marija je „početak i slika budućega savršenstva Crkve“, kao što čitamo u molitvi predslavlja današnje Mise, jer jedno ljudsko tijelo – ono Gospino – već je na nebesima, čime je započelo ostvarenje savršenstva Crkve. Njezino uznesenje je istovremeno i „putokaz sigurne nade i utjehe putničkom narodu“. Nama koji, dok živimo u nadi, poznajemo i trenutke slabosti, kriza vjere i iskušenja te stoga trebamo i tražimo utjehu.

S druge strane, Velika Gospa je blagdan kada, u okviru kršćanske vjere u uskrsnuće i uznesenje, svakako treba izreći nekoliko riječi o kršćanskom poimanju ljudskoga tijela.

Naspram pojavama da je ljudsko tijelo u naše vrijeme često pretvoreno u robu, i na vrlo vulgaran način iskorišteno, kršćanstvo nudi svoju vjeru glede ljudskoga tijela. Smatra ga privilegiranim, da za vrijeme zemaljskoga života postane i bude hram Božji, sredstvo čovjekove dobrote prema drugim ljudima, način suradnje s Bogom stvoriteljem u nastajanju novih slika i prilika Božjih. A nakon tog oblika života, u kojemu smo se okupili na ovu svetu Misu, kao kršćani vjerujemo da će po svom budućem uskrsnuću ljudsko tijelo zauvijek trajati u životu vječnom. Temelj te vjere je istina o uskrsnuću Isusova tijela, po čemu je Isus postao prvi od umrlih, odnosno usnulih, kako piše sveti Pavao u Prvoj poslanici Korinćanima: „Krist uskrsnu od mrtvih, prvina usnulih!“ (1 Kor 15,20). I nastavlja sveti Pavao: „Jer kao što u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi biti oživljeni. Ali svatko u svom redu: prvina Krist, a zatim koji su Kristovi, o njegovu Dolasku“ (1 Kor 15,22-23). I upravo tu se smješta sadržaj današnjega blagdana jer je, po svom uznesenju, Gospa postala neka vrsta „prvine“ između onih koji su Kristovi. Upravo to znači da je Gospino uznesenje „početak i slika budućega savršenstva Crkve“, u kojemu se nadamo biti sudionici i koje je naša utjeha dok mu se približavamo u nadi.

II.

Gospa, osim što je po svom uznesenju početak ostvarenja najdubljih vjerničkih nada i razlog za optimizam, također je putokaz putničkomu Božjem

narodu vjernika. A putokaz, po svojoj naravi, i u mjeri u kojoj ga se zaista poštuje, obvezuje i na pravac putovanja i na način kretanja na započetom putovanju.

U tom smislu, na pitanje: Na što Gospa kao putokaz posebice danas obvezuje i poziva Božji narod?, odgovor bi se mogao svesti na dvije od četiri osnovne vjerske istine o Blaženoj Djevici Mariji. Naime, kršćanstvo Gospu nudi kao ideal žene, na način Majke i Djevice. Ta je poruka suvremena i osobito važna posebice danas, kad je čovjek digao ruku i na materinstvo i na djevičanstvo, na porod i čistoću, kad i majka i djevica sve više postaju nostalgična kategorija suvremenoga društva, kad su kolijevke sve praznije a „poštenje“ sve rjeđe. Zaista jedan od velikih problema suvremenoga svijeta nalazi se u tome, što je ova civilizacija i njezina kultura, koju su stvorili i većinom vode i manipuliraju muškarci, proizvela takvo stanje i uvjerenje, da današnja žena sve češće ne želi biti ni djevica ni majka. U takvu stanju Gospa jest siguran putokaz i ostaje obvezujući primjer. Stoga, gledano iz kršćanskoga vidika i u skladu s iskrenom marijanskom pobožnošću, može postojati i događati se autentično štovanje Gospe, Majke i Djevice, tamo gdje se zaista nastoji vršiti časnu ulogu majčinstva i poštivati dostojanstvo djevičanstva.

U vezi štovanja Gospe u našim krajevima, vrlo često se čuje tvrdnja, da su hrvatski katolici marijanski narod. U skladu s tim uvjerenjem, napisana je čak i hrvatska marijanska geografija, koju je jedan pjesnik (Branimir Jelenić) izrazio ovako: „Od Trsata do Aljmaša - Ti si Majko, snaga naša - Od Poreča do Škrpjela - svetišta su tvoja bijela - Sinj, Olovo i Tekije - svuda nas tvoja ljubav grije - Brijeg Široki i Konđžilo - štutilo je tvoje krilo“. Odnosno, vrlo raširena marijanska pučka pobožnost našega naroda bila bi dokaz, da je Gospa, „duša duše hrvatske“, kako kaže jedan drugi pjesnik (Jeronim Korner).

Nekada su pjesnici tako izražavali svoja zapažanja. Ali pretpostavimo da promatraju, zaključuju i pjevaju o današnjem načinu odnosa hrvatskih katolika prema kršćanskim vrednotama majčinstva i djevičanstva. Kako bi pisali? Bi li smatrali, da njihovi nekadašnji stihovi odražavanju i sadašnje stvarno stanje životnoga pristajanja hrvatskih katolika uz primjer Gospe Majke i Gospe Djevice?

Postavljeno pitanje, i još više odgovor na njega, istovremeno je vrlo životno i vrlo kršćansko. Naime, vrednota djevičanstva, odnosno „poštenja“ kako ga je nekada nazivao naš jezik, na razini javnoga mnijenja sve više biva viđena kao anakrona i sve manje poštovana. A na razini pojedinačnoga pristajanja uz nju te njezina poštovanja ili odbacivanja, neka svatko od nas ovdje okupljenih, muškarci i žene,

kao i svi ostali katolici našega naroda, pred licem vazda Djevice Marije, za sebe u tišini vlastite savjeti Bogu položi račun.

A kako hrvatski marijanski narod u ovo vrijeme nasljeđuje Gospin putokaz u poštivanju majčinstva? Na to pitanje ipak malo je lakše odgovoriti, jer postoje konkretni pokazatelji, na koje se može pozvati i osloniti. U tom smislu neka nam posluže pouzdani podaci (Hrvatski zavod za statistiku), koji kažu da je u Republici Hrvatskoj tijekom 2018. godine bilo 52.706 umrlih i 36.945 živorođenih. To pak znači, da je bilo čak 15.761 smrti više negoli rođenja. Odnosno samo zbog toga i samo za godinu dana nestalo je ne samo jedno cijelo naselje veličine grada Sinja, ako ga se promatra kao zasebno naseljeno mjesto, nego bi ga trebalo uvećati za još skoro jednu njegovu trećinu. Ako se tomu doda siguran podatak, da su i hrvatski katolici u Bosni i Hercegovini tijekom 2018. godine (izvor BKBiH) imali negativan prirodni priraštaj za 2.165 (pokopanih 6.251, krštenih 4.086), onda postaje posvema očito gdje je današnja generacija hrvatskih katolika u nasljedovanju primjera Gospe majke. A gdje su tu očevi i majke, koji kao kršćani časte Veliku Gospu, opet je stvar savjesti i njihova iskrena odgovora pred Bogom i Gospom majkom.

III.

Draga braćo i sestre!

Spasenje, uskrsnuće tijela i život vječni će u svakom našem pojedinačnom slučaju proizaći, osim iz dara milosti Božje, također iz našega mudrog kršćanskog življenja i odgovorne suradnje s Bogom stvoriteljem. I osobito iz stvarne poniznosti u ophođenju prema samome Gospodinu i drugim ljudima. Jer samo tako ćemo postati dostojni obećanja Kristovih.

Na kraju, puni vjere, ponizno zazivamo da Gospa, Majka i Djevica, sve nas, i dobre i one koji to nisu, na našem putu prema Nebesima, prati svojim molitvenim zagovorom: kako bismo ustrajali na Gospinu putu ili kako bismo se na njega vratili. I kako bismo dospjeli do vječnoga spasenja, koje nam je Isus obećao. Da hrvatski katolici zaista budu marijanski narod po tomu, što će se hrabro i vjerno ponašati prema Gospinu putokazu i ustrajati u nasljedovanju njezina primjera majčinstva i djevičanstva.

„Dušo duše Hrvatske - Isusova mati - Sunce naših stradanja - Ne prestani nam sjati!“, po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Don Tomo Vukšić,
vojni biskup u BiH

VELIKA GOSPA

Sinj i mnoštvo hodočasnika iz Dalmacije i ostalih krajeva Hrvatske, kao i iz Bosne i Hercegovine, slave svoju nebesku Zaštitnicu – Čudotvornu Gospu Sinjsku. Središnjim euharistijskim slavljem na dan Njezine svetkovine, 15. kolovoza 2019., predsjedao je mons. Marin Barišić, splitsko-makarski nadbiskup metropolit. Slavlje je započelo u 9.30 sati procesijom ulicama Grada Sinja, a oko 11 sati procesija je stigla do Trga dr. Franje

Tuđmana, gdje je na vanjskom oltaru nastavljeno misno slavlje.

Liturgijskim pjevanjem animirao je mješoviti pjevački zbor, a asistirali su bogoslovi i ministranti. Nakon završetka euharistijskog slavlja slika Čudotvorne Gospe Sinjske vraćena je u crkvu i stavljena na svoj oltar, odakle već stoljećima prati narod Božji u njegovim životnim radostima i žalostima, naporima i nadama.

MONS. MARIN BARIŠIĆ
NADBISKUP METROPOLIT SPLITSKO-MAKARSKI
HOMILIJA

UZNESENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE

Euharistijsko slavlje – Sinj, 15. kolovoza 2019.

Liturgijska čitanja: Otk 11, 19a; 12, 1-6a.10ab; 1 Kor 15, 20-27a; Lk 1, 39-56

1. Draga braćo i sestre, „Velika mi djela učini Svesilni, sveto je ime njegovo“, kliče majka Marija u susretu s Elizabetom! U hvalospjevu Marija očituje svoju vjeru hvaleći Gospodina. Ona u riječi stavlja dobro koje joj je Bog učinio. Marija, uznesena Gospa, u svojem životu je potpuno i hrabro okrenuta dobru i nebu, a ne sivilu i zemlji. Kliče o svojem bogatstvu, onom što je najvažnije u njenom životu, o Svesilnom – o dobrom Bogu. Osluškujući Marijin hvalospjev koji izvire iz iskrena srca njene vjerničke duše, srdačno pozdravljam sve vas, draga braćo i sestre, okupljene danas u svetištu naše Gospe Sinjske.

Poput Elizabete koja se u čudu pita: „Ta otkuda meni da mi dođe Majka Gospodina mojega“ i mi, svi zajedno, radosno pozdravljamo dobru Majku Mariju. Pred otajstvom njezine duboke biološke i duhovne povezanosti s Onim kojega nosi u svome krilu, pozdravljamo je molitvenim pozdravom: „Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje, Isus!“

2. U radosti i snazi pozdrava Blaženoj Djevici Mariji koja svijetu donosi Spasitelja, pozdravljam Oce franjevce - čuvare Gospina svetišta, gradonačelnicu grada Sinja, Alkarsko viteško društvo, branitelje i sve nositelje državnih i županijskih vlasti kao i sve hodočasnike iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Okupljene u svetištu Gospe Sinjske, u zajedništvu s tolikom braćom i sestrama širom domovine i svijeta, Majka Marija, i nas svoju djecu želi usmjeriti prema nebeskoj slavi, prema dobru, našem najvećem dobru - Bogu. Svojim hvalospjevom želi nas ohrabriti kako bi svatko od nas svoj život tkao nitima pouzdanja i vjere. Vjere koja vidi Boga na djelu ne samo u osobnom životu nego i u našoj povijesti. I koliko god nam se činilo da je

ova zemaljska stvarnost, život i budućnost svijeta u rukama bogatog i moćnog čovjeka, koji često ide drugačijim putem, ipak Gospodin uzvisuje neznatne i gladne siti dobrima. Uznesenje Blažene Djevice Marije upućuje nas da svoj pogled upravimo prema nebu i Spasitelju svijeta koji je istinsko i najveće dobro svih ljudi.

3. S Majkom Marijom možemo reći: „Velika nam djela učini Svesilni, sveto je ime njegovo!“ Doista, istinite su njezine riječi za sva vremena i za sve generacije. Bog je Svesilni i dobar. Sve što stvori bijaše veoma dobro. (usp. Post 1, 31) A čovjek je božanski velik, pozvan činiti dobro i opažati dobrotu. Božji smo – stvoreni na sliku Božju. No, kakva je slika nas, današnjeg svijeta i društva, obitelji i čovjeka? Jedan složeni mozaik raznobojnih fragmenta kojeg je teško obuhvatiti i opisati. Digitalna komunikacija daje čuti i vidjeti slike ne samo našega društva nego i svijeta. Slike koje vidimo na ekranima najčešće nam govore o sivoj pozadini i tamnoj strani društva i svijeta: skandalima, kriminalu, korupciji, nepotizmu, nepravdi, trgovini ljudima, nasilju nad djecom, mržnji, podjelama, krađama... Jasno, očite su ove pojave. Ima toga u našoj stvarnosti. Ali, je li to potpuna i stvarna slika društva i svijeta ili je riječ o onom: loša vijest – prava vijest; dobra vijest – nikakva vijest? Ne možemo zanijekati da se danas senzacije i skandali bolje prodaju kao ni činjenicu da se o dobru premalo govori, da se često prešućuje vijest o dobru koje kola u venama čovjeka koji je slika Božja, stvoren kao dobar i za dobro.

4. Uz sav vrtlog grijeha i negativnosti u koje smo kao ljudi uvučeni, otvarajući svoje srce zavodljivosti zla, nikada ne prestaje i jedna sigurnost: da se

možemo oduprijeti zlu i da nas Gospodin obnavlja svojom milosrdnom ljubavlju. Zato, u svijetu i u našem društvu, ima puno nepoznata dobra i plemenita, lijepa i istinita. Dobro možda ne dolazi uvijek do izražaja, ali po svojoj naravi dobru ni ne treba ocjena i aplauz svijeta. Dobro govori samo od sebe. Ima izvor u Bogu i nikada ne može nestati! I nikad se dobro ne može poistovjetiti samo sa materijalnim dobrima. Našu ljudskost određuje to što smo učinili drugima, a ne to što posjedujemo. Dobrota gradi – otvara put prema drugima, a sebično posjedovanje materijalnih dobara gradi ograđene utvrde. Dobrota, a ne sama materijalna dobra mijenjaju našu stvarnost.

5. Naravno, mi ljudi smo bića koja prima-ju i uče, potrebna nam je informacija i formacija. Zato, nije razborito i mudro za naše danas i sutra sve dobro koje je humano i svjedočko, ljudsko i evanđeoski – proročko, u mozaiku svijeta i društva, ignorirati! Nije pošteno ni odgojno sve dobro i plemenito zaobilaziti. Nepravda je to prema Nebu koje smisao i puninu dobra očituje u događaju Uznesene Gospe. Nepravda je to i prema stvarateljima dobra – svjedocima punine života, koji često uz velike žrtve i napore brane ljudsko dostojanstvo, promiču

duhovne i moralne vrijednosti, daju smisao i nadu čovjekovu življenju. Ovi dobročinitelji bogatstvo su svijeta i prava duhovna djeca Majke uznesene na nebo. Oni ohrabruju i pozivaju pojedinca i medije, obitelj i kreatore javnog mijenja da se udalje od senzacionalizma i da se izdignu iz rubrike crne kronike, da nadjačaju glas tame i usvoje srce i pogled dobrog i milosrdnog Samarijanca, koji polumrtvom

čovjeku postaje bližnji – primjer utjelovljene dobrote. Svetkovina Marijina Uznesenja u nebo pruža nam šansu da nadidemo skučeno i definirano ponašanje levita i hramskog svećenika i svoj život upravimo putem milosrdnog Samarijanca – Isusa Krista, bogočovjeka, koji svojim sinovskim gestama izvlači svijet iz sivila i čini ga dobrim domom, a čovjeka bližnjemu iskrenim bratom.

6. Anonimni Samarijanac – tuđinac se zauzima, sagiba, pomaže, plaća i spašava čovjeka. Ovaj čovjek od koga bi se to najmanje očekivalo otvara put dobra koje se nosi s izazovima društvenog zla i gradi željeni put čovjeka i svijeta. Njegov zadivljujući primjer mijenja stvarnost i odnose unutar društva. Vjerojatno ovaj slučaj o razbojnicima koji opljačkaju čovjeka ostavivši ga polumrtva nije bio jedini. Mogao je Isus navesti mnoge slučajeve razbojstva i toliko drugih zaobilazaka čovjeka u potrebi, ali božansko-ljudski slučaj Samarijanca, osobe dobrih gesta, za Isusa je dovoljan da nas uputi na druge staze i otvori nove horizonte života. Kristovo izvješće o izranjenom čovjeku je poziv i vijest koja nas već dvadeset stoljeća ne ostavlja na miru. Isus je primjer posrednika, „medijskog djelatnika“ koji najprije traži i gleda dobro, ali ništa ne ispušta i sve vrednuje. „Emitirajući“ ovaj događaj onima koji su

ga slušali na kraju je odaslana poruka koja odjekuje: idi, pa i ti čini tako!

7. Prva koja koracima i djelima slijedi put svoga Sina i primjer milosrdnog Samarijanca je majka Marija. Evanđelist Luka donosi nam vijest o događaju Marijina pohoda Elizabeti. Dobrota i ljubav je pokreću i čine bližnjom u potrebi. I sama je nošena božanskom ljubavlju koju nosi u sebi. Marija ljubi jer je ljubljena. Za razliku od onih vremena, danas nam sredstva komunikacije daju velike mogućnosti, ostavljaju nas u kontaktu, pružaju neku vrstu daleke blizine, ali osobna prisutnost uvijek je poželjnija od tipkanja, ukucavanja i biranje broja. Bolje od „halo“ je pokucati na vrata. Lukin „medijski“ izvještaj Marijina pohoda, okrenutost prema dobru i dan danas, nakon dvije tisuće godina ostaju čvrst temelj i trajni izvor nadahnuća humanijeg života koji ima snagu mijenjati osobu i obitelj, Crkvu i društvo.

8. Dakako, potrebna su veća primanja, investicije, povećana proizvodnja, šire tržište ali bez promjene srca – bez dobra - bit ćemo uvijek na istom mjestu – u krizi! Važno je život sagledati cjelovito u svojoj materijalnoj i duhovnoj dimenziji. Naša kuća može biti velika i lijepa, možemo imati dobar posao i velika primanja, ali ako su nam u braku, obitelji, među rodbinom i u društvu odnosi poremećeni, to nije dom nego građevina bez duše. Društvo bez radosti. Zemlja bez neba. Još ako nas svakodnevno hrane samo vijesti o krađama, pljačkama, korupciji, svakovrsnom nasilju i zaobilasku čovjeka u potrebi; ako samo slušamo da je u drugoj zemlji i u drugoj sredini bolje, sve će nas to u našoj životnoj školi učiniti učenicima letargije i ogorčenosti, sinovima i kćerima beznađa, rezultatom slučajnog kaosa, koji u obrani egoizma i osobne koristi postaju hladni i neosjetljivi za druge, pojedinci koji traže i brinu samo za vlastite interese.

9. Dragi vjernici, slika smo Božja i sinovi dobre Majke Marije. Jesmo li prepoznatljivi po svom

identitetu? Što je s nama danas? Koliko nam je blizak i prihvatljiv put Djevice Marije? Razumijemo li i slijedimo li put Isusa Krista – dobrog Samarijanca? Znamo li razlikovati dobro od zla? Jesmo li svjesni da i male geste dobrote imaju snagu promjene – pretvorbe, nas i naše stvarnosti? Samarijanac i Majka Marija nose u sebi snagu i sliku novoga čovjeka društva i svijeta. Dobro je prisutno među nama. Vjerujem da nam dobro nije nepoznato i da smo dobrotu puno puta i sami doživjeli. Male, ali snažne geste dobrote, plemenitosti, pažnje, solidarnosti, nježnosti izvlače nas iz samodostatnosti, individualizma i egoizma. Ne dopuštaju da postanemo hladni, ravnodušni, zarobljeni sivilom u našoj sredini. Dobrota srca koje hvali Boga i postavlja se bližnjim u potrebi, mijenja stvarnost ne samo naših odnosa, čineći nas sretnima i radosnima, već utječe i na ljepotu prostora Lijepa naše, zajedničke nam Domovine. I mali gest dobrote ima u sebi snagu poput gorušičinog zrna postati stablo. Dobro mijenja, oživljava i uskrisava jer u sebi ima snagu i zaštitu djeteta i žene, Kristova uskrsnuća i Marijina uznesenja. Potrebno je dati mjesta ovom dobru, kako u svojem životu tako i u javnom prostoru. Iz vlastitog iskustva znamo da doživljene geste dobrote od strane drugih, pa i malih, utječu i mijenjaju naš život. Primljena i uočena dobra i nas čine bolji. Osposobljavaju nas ne samo vidjeti dobro kod drugih nego i nas same potiču da slijedimo put Krista i Marije.

10. Dragi braćo i sestre, svetkovina Uznesenja Blažene Djevice Marije uvodi nas u otajstvo vjerničkog pogleda prema nebeskoj domovini koja pokazuje svu snagu Gospodinova Uskrsnuća. Dobro ima budućnost i vječnost. Ne može biti pobijeđeno. Crna kronika nije kraj niti obuhvaća sve već je samo izazov i prilika da promijenimo perspektivu, da vapijemo za obraćenjem koje će nas dovesti do izvora života i ozdraviti nas, učiniti nas same posrednicima i činiteljima ljudskih i božanskih gesta.

Marijin pohod Elizabeti, dolazak Gospodina po Njoj u Elizabetinu obitelj, Samarijančevo zaustavljanje i suosjećanje, sagibanje i povijanje, uzimanje na ramena i plaćanje, objava je gdje se nalazi pravi život i istinita vijest: sami smo kao djeca potrebni

Boga Oca i Marije Majke! Zapaljeni tom nebeskom ljubavlju, možemo postati dobri bližnji, „medijski djelatnici“ u službi evanđelja, braća i sestre drugom u potrebi.

11. Majko Marijo, svojim pohodom na našem zemaljskom putu i svojim zagovorom uznesene u nebesa, blagoslovi svakoga od nas, sve naše obitelji i društvo, sve svjedoke i posrednike dobra, lijepa i istinita. Dobra Majko, naša Gospe Sinjska svojom majčinskom nježnošću prati sve majke i očeve, mladiće i djevojke, djedove i bake, da život nas tvoje duhovne djece ovdje na zemlji, bude na hvalu i slavu Bogu. Bezgrešna Majko učini nas svjedocima dobra, da i mi u svijetlu Radosne vijesti spasenja budemo dobra vijest bližnjima te tako doživimo puninu Kristova uskrsnuća i tvoga uznesenja dušom i tijelom u Nebo. Amen

VEČERNJE SLAVLJE

Zvuci fanfara i zvonjava crkvenih zvona u poslijepodnevnom satima najavili su da se skida Gospina slika. Treći put, točno u 18 sati, franjevci su pristupili velebnom mramornom oltaru kako bi izvadili srebrni okvir i u njemu najveće blago Sinja i cijele Dalmacije – sliku Čudotvorne Gospe Sinjske. Trenutak je to koji zadivljuje, duhovni melem i ponovni susret s Majkom. Uzvišenost trenutka postaje osobita u času kada su fra Boris Čarić, fra Tino Labrović i fra Marko Domazet Lošo spustili srebrni okvir sa Slikom i na kratko ga položili na pripravljeni stol u crkvi. S razglasa se čuje pjesma, prisutni vjernici potihom mole i žele dotaknuti milosnu Priliku.

Započinje euharistijsko slavlje, kojim je predsjedao fra Marko Mrše, provincijal Franjevačke

provincije Presvetog Otkupitelja. Koncelebrirali su fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta, fra Perica Maslač, župnik i samostanski vikar, uz trojicu svećenika i đakona. Provincijal je pokadio Sliku i procesija je mogla početi.

Četvorica nosača uzimaju na ramena Sliku i kreću kroz crkvu, preko samostanskog dvorišta prema Trgu dr. Franje Tuđmana, mjestu na kojem je postavljen vanjski oltar. Obredničar kod slavlja je bio fra Toni Šimunović Erpušina, a koordinator procesije fra Boris Čarić.

Desetak tisuća hodočasnika i večeras je došlo proslaviti svetkovinu Uznesenja Blažene Djevice na nebo, pa je Sinj još jednom postao crkva na otvorenom. Za vrijeme procesije stotine ljudi pokušavaju barem na trenutak dodirnuti Sliku ili srebrni okvir, kako bi i na taj način osjetili blizinu Majke Božje. U asistenciji su ministranti,

sjemeništarcima i bogoslovima, a na čelu procesije stupaju kadioničari i križonoše.

Da sve prođe u najboljem redu, brinu samostanski redari. Po dolasku na Trg, franjevci polažu sliku Gospe Sinjske na pripravljeno mjesto na vanjskom oltaru, a predsjedatelj započinje pjesan „Slava Bogu na visini“. Liturgijsko pjevanje animirao je mješoviti župni zbor. Moto ovogodišnjeg slavlja bio je „Pruži nam i sad moćnu ruku“.

Na kraju euharistijskog slavlja riječi zahvale i prigodne obavijesti uputio je o. Gvardijan. Posebno je zahvalio provincijalu o. fra Marku, kao i svim

ispovjednicima te svima onima koji su na bilo koji način doprinijeli organizaciji ovogodišnje proslave, a napose hodočasnicima koji su se zaputili iz najudaljenijih krajeva, svojih domova, kako bi taj dan bili s nama.

Oko 20 sati krenula je procesija s Trga dr. Franje Tuđmana prema crkvi Gospe Sinjske, gdje će čuvari Svetišta vratiti milosnu Priliku na mramorni oltar, mjesto odakle stoljećima zagovara narod Sinja, Cetinske krajine i sve vjerne diljem naše Domovine.

A vjerni narod još jednom pozdravlja svoju Gospu, nerijetko i sa suzom u oku, Bogu zahvaljujući za nebrojene milosti koje je Majka Božja udijelila svojim štovateljima i hodočasnicima.

POSVETA DJECE GOSPI SINJSKOJ

Tijekom godine marijansko svetište Čudotvorne Gospe Sinjske pohodi tisuće djece, koji od malih nogu upijaju ljubav prema Bogu i nebeskoj Majci. Posebna je briga majki i baka Sinja i Cetinske krajine da malene članove Crkve poučavaju molitvama, neprestano ih posvećujući zaštiti i zagovoru Majke od Milosti.

Osim redovitih nedjeljnih misa za djecu, u Sinju se godišnje slavi nekoliko prigodnih euharistijskih slavlja za djecu i roditelje, koji su prvi odgojitelji u vjeri. Tradicionalno, na prvu nedjelju nakon svetkovine Gospe Sinjske u

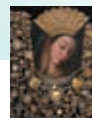
samostanskom dvorištu okupljaju se tisuće vjernika, koji na taj dan pobožno prikazuju svoju djecu

Bogu i iskazuju svoju spremnost da cijelu godinu odgajaju potomstvo u vjeri i moralu.

Tako smo i ove godine, u nedjelju 18. kolovoza 2019., ispunili samostansko dvorište, crkvu i hodnike na misi posvete djece Gospi Sinjskoj.

U samostanskom klausturu svećenici su ispovijedali nekoliko sati prije početka i za vrijeme večernjeg euharistijskog slavlja, kojim je predsjedao fra Perica Maslač, župnik. Koncelebrirao je fra Ante Čovo, gvardijan. Asistirali su ministranti sjemeništarci i bogoslovi, a liturgijskim

pjevanjem animirao je pjevački zbor djece.

Župnik je u propovijedi potaknuo djecu da se uključe u župne aktivnosti: zbor, ministrante, kateheze, a roditelje da ih u tome potiču. Djeca su čitala molitve vjernika, koje su pustili u zrak privezane za balone nakon što su ih pročitali.

Fra Perica je na kraju predvodio posvetnu molitvu, a svećenici su zatim pošćropili blagoslovljenom vodom oćeve i majke, djedove i bake, djevojke i mladiće, a osobita radost bili su oni najmanji, koji jednostavnoću pogleda i otvorenošću prema Stvoritelju daju primjer povjerenja i iskrene vjere.

MOLITVA GOSPI SINJSKOJ

Gospe Sinjske majko naša koja si puna ljubavi, tebi posvećujemo ovu djecu. Stavi ih pod svoju zaštitu, čuvaj ih od bolesti i svih šćetnih utjecaja. Čuvaj ih u vjeri i zapovijedima kako bi poput tvog sina Isusa mogli rasti u milosti i kreposti pred Bogom i ljudima. A tvoj sin Isus nek ih sve blagoslovi. Amen.

MLADA MISA FR. JOSIPA DOLIĆA

U nedjelju, 25. kolovoza 2019., fr. Josip Dolić je – u zajedništvu s braćom svećenicima, bogoslovima, časnim sestrama i župljanima – slavio mladu misu u crkvi Gospe Sinjske. Tako nakon godinu dana župna zajednica Gospe Sinjske ponovno slavi mladu misu sa svojim mladomisnikom.

Mladomisnik je zajedno s propovjednikom fr. Franom Pr celom, provincijalom dominikanaca fr. Slavkom Sliškovićem, gvardijanom fra Antom Čovom, župnikom fra Pericom Maslačem te ostalom braćom svećenicima (ukupno 17) i poslužiteljima u procesiji pristupio oltaru.

Poslije pričesti riječ zahvale uputili su provincijal i gvardijan

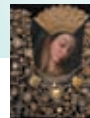
te mladomisnik. Na kraju slavlja svi zajedno su zapjevali „O, Gospe Sinjska“, a potom je mladomisnik udijelio mladomisnički blagoslov. Nakon misnog slavlja uslijedilo je

pjevanje himne „Lijepa naša“ te čestitanje. Slavlje je nastavljeno u hotelu Alkar gdje je bilo 150 uzvanika.

Fr. Josip, sin Marijana i majke Mirne r. Jerčić, rođen je 13. svibnja 1980. u Koblenzu – Njemačka, a rodnom je iz Donjih Glavica. Dolazi iz Hrvatske katoličke misije Koblenz, a pastoralni praktikum vršio je u Župi Bl. Augustina Kažotića u Zagrebu. Za svoje mladomisničko geslo uzeo je citat iz knjige proroka Ezekiel - ‘A kad mati vidje da uzalud čeka i da joj nada propade, uze drugo mlado i od njega lava učini.’

Želimo obilje Božjeg blagoslova u daljnjem životu našeg mladomisnika, fr. Josipa!

POVELJA

„Ova priznanja koja danas dodjeljujem nacionalnim i biskupijskim svetištima zahvala su svim naraštajima graditelja, čuvara i promicatelja naših marijanskih svetišta za očuvanje vjere i privrženosti hrvatskog naroda Blaženoj Djevici Mariji te kao poticaj za istu ustrajnost i ohrabrenje da održimo duhovno blago vjere, koje nam je milošću Božjom dano kako bismo imali život i budućnost u svojoj Domovini“, rekla je predsjednica Grabar-Kitarović.

Predsjednica Republike dodijelila je Povelju Republike Hrvatske, za izniman doprinos u očuvanju stoljetnog svetišta u kojem hrvatski narod iskazuje zahvalnosti Gospi za pomoć u obrani Domovine te za očuvanje nacionalnog, duhovnog i kulturnog nasljeđa kroz stoljeća Svetištu Gospe Sinjske.

U ime svetišta zahvalni govor održao je rektor Svetišta Majke Božje Bistričke vlč. Domagoj Matošević.

U povodu blagdana Male Gospe predsjednica Republike Kolinda Grabar-Kitarović dodijelila je Povelje Republike Hrvatske nacionalnim i biskupijskim marijanskim svetištima za koja je kazala kako u našem narodu

imaju posebno duhovno značenje i važnost za svakog katoličkog vjernika i za cijelu povijest marijanskih pobožnosti, priopćila je Služba za odnose s javnošću Ureda Predsjednice Republike u petak 6. rujna 2019.

HUSINA JAMA

20. obljetnica komemoracije za nevine žrtve

U subotu 7. rujna 2019., kod Husine jame na Vagnju – Kamešnica, obilježena je 20. obljetnica organizirane komemoracije za sve nevine žrtve komunističkog režima, koje su ubijene i bačene u jamu tijekom Drugoga svjetskog rata i poraća. Pokretač svih dosadašnjih komemoracija i hodočašća od 1999. godine bio je fra Bože Norac-Kljajo i samostan Gospe Sinjske. Misno slavlje predvodio je mons. Mile Bogović, gospičko-senjski biskup u miru uz koncelebraciju 17 svećenika Cetinskog i Livanjskog dekanata.

Mješoviti zbor iz više župa Cetinske krajine pjevao je za vrijeme svete mise pod ravnanjem s. Vjere Gulić. Na misi i komemoraciji okupilo se oko tisuću vjernika iz cetinskog i livanjskog kraja.

Molitvom odrješnja nad Husinom jamom završilo je spomen-slavlje, a vijence su položili izaslanstva Vlade Hercegbosanske županije Livno, Splitsko-dalmatinske županije, gradova Sinja,

Trilja i Vrlike, općine Otok. Vijence su položila i izaslanstva Viteškog alkarskog društva, sinjskog i livanjskog HDZ-a, kaštelanskog HSP – a, HSP – a Splitsko – dalmatinske županije i Republike Hrvatske, članovi Mosta nezavisnih lista, predstavnici braniteljskih udruga iz Livna i Splitsko-dalmatinske županije, udruga Vaganj – Prolog – Livno, kao i mještani Orguza te članovi obitelji nevinih žrtava bačenih u ovu jamu i brojni sudionici komemoracije.

Hodočasnicima je predstavljen projekt „Spomen kupole - Husina jama“ restauratora i likovnog umjetnika prof. Miroslava Falaka. Spomen-kupola bit će postavljena iznad jame, u središtu kupole svijetlit će vječno svjetlo kao spomen na sve nevine žrtve bačene u jamu, a koje su poslije komunističke vlasti zatrpale tonama smeća. Svima dobročiniteljima koji su sudjelovali u projektu „Spomen kupole – Husina jama“ zahvale je uputio fra Bože Norac-Kljajo, organizator komemoracije.

HOMILIJA MONS. MILE BOGOVIĆA

KAKO ČOVJEK ZAVRŠI U SMEĆU?

U naše vrijeme društvo je u velikim teškoćama kako se osloboditi smeća. Ima ga svuda i previše. Katkada u smeću završi i nešto vrijedno. Fra Bože reče da je i u jami oko koje smo se okupili mnogo smeća. Mi smo došli ovamo jer su ovdje naša braća

ovdje bačeni kao otpad i smeće i zatrpani stvarnim smećem. Jer su neki u Drugom svjetskom ratu i poraću proglašavali smećem poražene, slabe i nemoćne ljude. Čak im se pojavio problem kamo s tolikim smećem – a riječ je o ubijenim ljudima – pa su ga bacali po jamama, rovovima, jarugama i jazbinama. Mi smo se danas našli pokraj jedne od

brojnih jama u kojima su bačeni ubijena – a nerijetko i živa – naša braća. Uznemireni smo što sve do danas nismo uspjeli pokopati ove žrtve nasilja kao ljude. I naš dolazak i ovaj oltar koji je podignut, pokazuje tu našu želju i molitvu, ali je činjenica da su naša braća i dalje u smeću. Nije, nažalost ovo izuzetak. Samo je Hrvata bačeno krajem rata na preko 1800

sličnih „smetlišta“. Ovdje sam već bio 2013. godine. Danas mi je mnogo teže govoriti jer vidim da one koji su odbačeni kao smeće i dalje prekriva smeće.

Pitamo se kao ljudi i kršćani, ali i kao Hrvati, otkuda to zlo na ovome svijetu i u našoj sredini da se može čovjeka poistovjetiti sa smećem? Zar ne postoji li ono što nazivamo ljudsko dostojanstvo i koje se uvijek treba poštivati? Ima li netko pravo čovjeka poistovjetiti sa smećem?

Jasno da nema, ali, nažalost, neki sebi to pravo ipak prisvajaju.

Uvijek je bilo grijeha, svađe i ratove među ljudima; već je Kain ubio Abela. Ali u zadnjim stoljećima stvorene su nauke, ideologije koje čovjeka jednom stavljaju mjesto Boga a drugi put bacaju ga u smeće. Ne priznaje nikakav viši sud iznad sebe. Nisu li te ideologije stvorile i nacionalsocijalizam, fašizam i komunizam koji su nametali silom svoju ideologiju i gazili su prava neistomišljenika i protivnika, ponižavali ih i odnosili se prema njima kao da nemaju nikakva prava i dostojanstva. Doslovno su ih oslovljavali da su uši, gnjide, gamad, štetočine ili štakori. Činjenica da ovi ovdje u popisu žrtava nisu navedeni, kao ni oni u oko 1800 drugih jama i grobišta u Sloveniji i Hrvatskoj. Oduzeto im je ime i prezime. Nije se to događalo samo na našim prostorima, ali je *Zlo je ovdje progovorilo u svoj svojoj ružnoći*, kako je s ovoga mjesta rekao fra Miljenko M. Stojić.

Kako je to moguće?

Pa otuda što – kako rekoh - nikome iznad sebe o svojim sudovima i činima nisu trebali polagati račun. Sjećamo se kako su neki u Hrvatskom državnom saboru govorili: *iznad nas je samo Bog*. Ali ako si nevjernik, nema onda nikoga iznad tebe, iznad Sabora, iznad partije, iznad radničke klase, iznad umjetno napuhanog nadčovjeka, i sl. Kad nema toga višeg upravljača i ispravljača, može se nametnuti svakakav zaključak. To bezboštvo može biti liberalno, komunističko, socijalističko, fašističko, nacionalističko, lijevo, desno, bliže ili dalje od centra, ali ako je bezboštvo u pozadini ono daje sebi pravo donositi sudove i o vrijednosti pojedinca i zajednice. Mogu takvi biti upisani u sve crkvene knjige, ali su ustvari bezbošci. Takvi su u stanju prihvatiti vođu kojemu pridaje nadljudske sposobnosti, a druge ponižavati do smeća. Povijest nam nudi brojne primjere sve od Francuske revolucije na ovamo. Najbliži nam je dokaz ovdje jer je i ovdje neki vođa rekao da se ovi uklone iz društva poput smeća.

KAKO SPASITI ČOVJEKA OD TAKVIH PONIŽENJA?

Spasenje čovjeka i svijeta je u vjeri da iznad nas postoji Bog stvoritelj koji je u srce čovjekovo usadio mogućnost spoznaje dobra i zla, savjest koju treba slijediti prije nego ikoje ljudske naredbe; da treba poštivati sva božja stvorenja, a najviše čovjeka, remek djelo njegove stvaralačke mudrosti, koji ne gubi svoje ljudsko dostojanstvo ni kada je crn ili bijel, kada je Hrvat ili Srbin, kada je ustaša ili partizan, četnik ili fašista, ove ili one stranke, ove ili one struke, i kada je mali i kada je velik, i kada je moćan ili nemoćan. Nitko i nikada nema pravo jednoga uzdići u nadčovjeka, a drugoga tretirati kao smeće.

JE LI TO PREVIŠE TRAZITI? JE LI TO NEMOGUĆA MISIJA?

Nije, jer nam je Bog poslao Spasitelja oko kojega smo se i danas okupili.

Mi kršćani trebamo govor podignuti još više. Neće nas nevjernici razumjeti, ali nemamo razloga da taj govor ne nastavimo.

Divno je Bog stvorio čovjeka, ali još ga divnije obnovio, još ga više uzvisio. Mi vjerujemo da Bog tako ljubi čovjeka da je i Sina svoga, kad se utjelovio kao čovjek, žrtvovao za život čovjeka i svijeta. Tom žrtvom mi smo spašeni, otvorena su nam vrata vječnosti. Zato se mi okupljamo oko te žrtve, oko žrtvenika Kristova, a to je i ova ovdje. Postali smo krštenjem djeca Božja koja navigacijom Duha Svetoga putuju u svoj vječni dom „na adresi“ Presvetog Trojstva. I ovi ovdje nisu za Boga ni za nas smeće. Dostojanstvo koje je Bog čovjeku darovao, nijedan čovjek niti društvo nemaju pravo njemu oduzeti. Čovjek je miljenik Božji. Ali smo dužni raditi da takav pogled na čovjeka prevlada u društvu, da i oni koji su u smeću s naše strane budu gledani kao djeca Božja i naša braća.

U duhu svoje vjere i ljubavi prema svojoj tražimo da se poniženima sve do smeća javno prizna da su ljudi, naša braća, pa i tako da ih se kao ljude pokopa. Očekivali smo da će hrvatska država to svesrdno podržati. Najprije da će svakoj žrtvi popisom biti vraćeno njezino ime i da će sve nepokopane žrtve biti ekshumirane i pokopane: one za koje se utvrdi identitet na obiteljskom groblju, a druge na zajedničkom groblju odnosno u Svehrvatskom grobu. Mislim da je najbolje da taj grob bude podno Crkve hrvatskih mučenika na Udbini jer im je ondje osigurana najbolja pažnja i poštovanje, a svaki koji

nije identificirao žrtve iz svoje obitelji, mogao bi se ondje na Svehrvatskom grobu pomoliti i zapaliti svijeću. Tako bismo žrtve izvukli iz otpada i smjestiti na posvećeno mjesto. To je prvenstveno naš zadatak, a tek ako ispunimo ono što smo mogli, imat ćemo neko pravo prenijeti neučinjeno na naraštaj koji dolazi. Izgledamo nekako, kako bi rekao pjesnik, poput mrtve luke u kojoj brodovi „*vječno snivaju kako se brodi, al njihova sidra mirno počivaju u plitkoj vodi*“. (Cesarić)

Dosta nam je slušati odgovorne kako jadikuju nad jamama punim ljudskih žrtava kako za njih nije nitko odgovarao. Misle da je nemoguće tolike jame istražiti i tolike žrtve pokopati. Ako ste vi vlast, tko vam to smeta da krenete na posao!? Nijemci su 4 milijuna svojih tako bačenih već ljudski pokopali – kako prošle godine reče na ovom mjestu biskup Bogdan, predsjednik Komisije Biskupske konferencije za hrvatski martirologij!

Mogu reći da su naša braća Hrvati u Hercegovini u tome daleko ispred nas.

Popisivanje žrtava država je prekinula pa je taj posao za katolike preuzela Biskupska konferencija. U novije vrijeme na ekshumaciji nešto se radi u Hrvatskoj, ali na najvećem grobištu Hrvata nakon Drugog svjetskog rata u Sloveniji ništa. A ne radi se ni u Hrvatskoj na većim grobištima, kao što i ovdje vidimo.

6. Dolazim iz kraja otkuda je krenula zloglasna „prva puška“ i kao prvo ne/djelo pobila jedno cijelo selo nevinih ljudi. Drago mi je pred vama ovdje reći da smo uspjeli te ljude ekshimirati i kao ljude pokopati. Najprije smo ih unijeli u crkvu njihova krštenja a potom položili u zemlju u njihovom groblju. Dakako da nas žalosti što je prije obnovljen spomenik toj puški nego što smo mi pokopali njezine žrtve. A i ove godine dok smo se mi molili 27. srpnja u boričevačkoj crkvi, nedaleko od nas slavila se prva puška. Hvala Bogu, ta slavlja su sve manje bučna i imaju sve manju podršku.

Ipak, dok god takva slavlja u Hrvatskoj budu dobivala potporu vlasti, i uopće dok ona budu moguća, smatrat će neki normalnim da se zemni ostaci „porazene strane“, ljudi, i dalje se tretiraju kao smeće.

Spomenuta puška nije samo sprava koja je pukla i utihnula. To je doktrina koja se dobila svojevrsni kult, a kiti epitetima znanosti i umjetnosti, koja živi u našem medijskom prostoru, kojom se mnogi i danas otvoreno diče. Ona je u stanju i sveca – poput Stepinca - proglasiti zločincem. No dok se borimo protiv te doktrine nikada se ne želimo boriti protiv ljudi jer bi onda prihvatili njezinu metodu. Biti protiv svakog zla, ali biti za svakog čovjeka.

I kada mi dana govorimo i pišemo da treba reći istinu o onome što se dogodilo, kada kažemo da naša braća nisu bili niti jesu nekakvo smeće, onda se govori da smo revizionisti. Nedavno je objavljen zbornik: *Spašavanje povijesti*. Bio čovjek ustaša, partizan, četnik, fašist, komunist – on nikada nije smeće. Nikada čovjek ne može izgubiti razlog da ga poštujemo, ostati bez svog ljudskog dostojanstva, već zbog toga što je stvoren na Božju sliku, što ga Bog uvijek ljubi.

Nemojmo ostavljati idućem naraštaju zadaću koju trebamo sami napraviti: popisati sve žrtve i pokopati nepokopane.

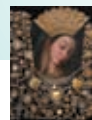
Zadaća našega naraštaja je da tima u jamama javno priznamo da su ljudi time da ih kao ljude pokopamo. To ovi iz Husine jame i drugih jama viču pred nama: *Priznajte nas da smo ljudi i pokopajte nas kao ljude!* Ne smijemo dogodne doći pred njih ovamo a da ništa ne poduzmemo. To je ta teškoća koju ja danas ovdje osjećam nakon što sam prije 6 godina bio ovdje, i slično govorio kao i danas.

Još čekamo da izvučemo iz jame, ispod smeća, zemne ostatke pobijenih i bačenih u Husinu jamu, da ih dopremimo u crkvu u kojoj su kršteni i na groblje njihove obitelji! Da im javno priznamo da za nas nisu otpad, ili još gore: uši, gnjide i štakori - kako su ih njihovi ubojice nazivali - nego da su naša braća, Božja djeca.

Umjetnik je na ovom mozaiku iza mojih leđa prikazao Isusa pobjednika nad zlom i smrću s njegovim glavnim odlikovanjima. Voljeti čovjeka znači biti spreman za njega dobiti žuljeve i rane, darovati za njega i vlastiti zemaljski život. Dragocjene su rane na tijelu Isusovom, dragocjene su rane na tijelu Crkve, ali i one na tijelu Hrvatske.

Zaključimo s molitvom:

Gospodine Bože svemogućí, koji si divno stvorio čovjeka kao remek djelo svoje stvaralačke mudrosti, i još ga divnije obnovio po svome Sinu i našem spasitelju Isusu Kristu, udijeli našoj domovini Hrvatskoj želju i snagu da pokopa svu našu braću koja još nisu pokopana kao ljudi. To te molimo po Kristu Gospodinu našem. Amen!

HODOČAŠĆE U VEPRIC

Marijansko svetište Vepric kraj Makarske i ove je godine bilo mjestom vjerničkog okupljanja povodom proslave blagdana Male Gospe. Po već ugodnoj praksi, središnje slavlje odvijalo se na uočnicu blagdana, u subotu 7. rujna, kada su Gospino svetište pohodili hodočasnici i iz naše Župe, njih 100 u dva autobusa te mnogi u osobnim automobilima. Hodočasnike je vodio fra Antonio Mravak.

Poslijepodnevno središnje misno slavlje predvodio je zadarski nadbiskup i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije mons. Želimir Puljić u koncelebraciji sa splitsko-makarskim nadbiskupom i metropolitom mons. Marinom Barišićem, upraviteljem svetišta don Mijom Šurlinom i s oko trideset svećenika.

Osvrćući se na liturgijske tekstove, mons. Puljić je na početku homilije istaknuo važnost Marijina pristanka na suradnju s Gospodinom. „Uz rođendan BDM tekstovi ističu vrijednost rađanja, donose rodoslovlje iz davnih vremena te veličaju Betlehem u kojem će se roditi Spasitelj svijeta.

Donoseći rodoslovlje koje seže do Abrahama, pisac želi pobuditi u nama strahopoštovanje pred tajnom Utjelovljenja Sina Božjega, koje je planirano od davnina. U tome je Marija imala ključnu ulogu. Prihvaćajući suradnju s Gospodinom izrekla je svoj veličanstveni 'neka mi bude'. Njezinim pristankom započelo je novo stvaranje, pa Marija zauzima osobito mjesto u povijesti spasenja“, naglasio je Nadbiskup.

Pojasnio je kako Matejevo evanđelje, u kojem se 28 puta spominje glagol roditi, potvrđuje svetost čina rađanja. „Rađanje je sveti čin prirode. Toliko je svet i blagoslovljen da se i Bog htio roditi i čovjekom postati“, nastavio je.

Govoreći o aktualnosti Matejeva izvješća, Nadbiskup je izrazio zabrinutost zbog gubitka osjećaja pripadnosti pojedinca u suvremenom društvu, rekavši kako „čovjek sve više postaje anonimac u društvu anonimnih zaboravljajući pri tome na Boga koji svakoga pojedinca zove po imenu“. Dodao je i kako je potrebno posvetiti ljubav, pažnju i pozornost onima koji su živjeli prije nas jer im dugujemo vjeru, ime i prezime te svoje nasljedstvo.

HODOČAŠĆE U RAMU

Tradicionalno, svake godine na blagdan Male Gospe, sinjani hodočaste u Gospino svetištu u Rami na Šćitu. Tako je bilo i ove godine. Vjernici, njih 200 u četiri autobusa, predvođeni fra Antom Čovom, gvardijanom u nedjelju, 8. rujna 2019. u jutarnjim satima uputili su se prema Šćitu gdje su sudjelovali u euharistijskom

slavlju u 11 sati kojim je predsjedao fra Sretan Ćurčić, gvardijan franjevačkog samostana u Tomislavgradu. U propovijedi okupljene vjernike fra Sretan je potaknuo da svaki dan svog života žive s Gospom. Nakon završetka misnoga slavlja, uslijedilo je druženje i veselje na platou ispred crkve.

PROSLAVA UZVIŠENJA SV. KRIŽA NA VISOKOJ

Na brdu Visoka (892 m) iznad Radošića 1900. godine postavljen je drveni križ - dokaz vjere i požrtvornosti Cetinskog puka. Potom su vjernici sinjske župe 1933. u obljetnici Isusove smrti na križu i na poziv pape Pija XI. cijeloj Crkvi obnovili križ - vidljivi znak pripadnosti Crkvi i Kristu.

Župljani i fratri su 1975. godine, uz veliku muku, na leđima i magarcima, iznosili na vrh brda pržinu, cement, željezo, drvo, vodu da sagrade današnji križ na Visokoj. I od tada svake se godine na blagdan Uzvišenja svetog križa slavi sveta misa na Visokoj.

Tako je ostalo do danas. Ovogodišnju proslavu, u subotu, 14. rujna 2019. predvodio je fra Antonio Mravak, župni vikar i doprefekt sjemeništaraca. On i sjemeništarci su predmolili pobožnost križnog puta uz postavljene postaje. Oko 10.30 sati započela je sveta misa kojom je predsjedao fra Antonio uz koncelebraciju fra Joška Kodžomana, ravnatelja sjemenšta i fra Perice Maslaća, župnika.

Ovaj dan je zavjetni dan Sinja, Neorića, Dicma te dan

Radošića. Križ je simbol zajedništva naše župe, uz križ smo bliže Bogu. To je nama putokaz u životu, naglasio je fra Antonio u propovijedi. U poslijepodnevним satima slavlje je nastavljeno na Radošiću uz narodno veselje.

ZAZIV DUHA SVETOGA

Svake godine početak nove školske i vjeronaučne katehetske godine u našoj župnoj zajednici započinjemo svetom misom i zazivom Duha Svetoga.

U nedjelju, 14. rujna 2019. na početku svetih misa u 9 i 11.30 sati bio je i zaziv Duha Svetoga i blagoslov učenika, napose prvaša, za uspješan početak nove školske godine. Članovi dječjeg pjevačkog zbora Čudotvorne Gospe Sinjske, svojim molitvenim nastupom nakon vrućih ljetnih dana unijeli su osvježanje među vjernike i nastupom oduševili sve prisutne.

ZAPOČELE ŽUPNE KATEHEZE ZA DJECU

U našoj župnoj zajednici postoji župna kateheza za sve razrede osnovne škole kao i za prva dva razreda srednje škole. Župne kateheze su obavezne za svu katoličku djecu tijekom čitavog osnovnoškolskog školovanja, a za one koji žele primiti sakrament svete potvrde ta obveza traje do drugog razreda srednje škole!

Stoga pozivamo roditelje da prepoznaju važnost odgoja u vjeri te svoju djecu, osim na školski vjeronauk, upišete i na župne kateheze. Važno je napomenuti da vjeronauk u školi i kateheze u župni nisu dvije iste stvari, ali im je cilj jednak – rast u vjeri i odgoj za ljubav prema Bogu i svakom čovjeku.

Katehetski susreti obrađuju različite teme, podijeljene u nekoliko cjelina: stvaranje, vjerovanje, sakramenti i zapovijedi. Susreti će se održavati u samostanskim prostorijama, a bit će obogaćeni

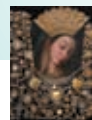

kreativnim radionicama, biblijskim pričama, glazbom, plesom, pjesmom i igrama.

Sa župnim katehezama za djecu započeli smo u subotu, 21. rujna 2019., u 11 sati. Susret su animirati mladi iz salezijanske župe na Kmanu u Splitu sa svojim župnikom don Ivanom Terzom. Radujemo se našim novim susretima i od srca otvaramo vrata našeg samostana za sve roditelje i djecu koji žele rasti u vjeri, upoznavati druge župljane, veseliti se s Kristom i u Kristu.

Pozivamo i mlade koji žele kao animatori sudjelovati u radu s djecom da nam se jave.

PROSLAVA SVETKOVINE SV. FRANJE ASIŠKOG

Kao i cijela franjevačka obitelj po čitavome svijetu, i naša franjevačka zajednica u samostanu u Sinju svečano je proslavila svetkovinu našeg Utemeljitelja. Brojni štovatelji sv. Franje, fra maši, sjemeništarci, trećoredci, časne sestre i mi fratri spremali smo se za našu veliku svetkovinu trodnevnicom.

Svake večeri u 17.30 sati u crkvi Gospe Sinjske molitveni susret je započimao krunicom i molitvama u čast sv. Franje. U 18 sati slavljena je sveta misa s pjevanom Večernjom koju su predvodili franjevački sjemeništarci.

Uoči svetkovine svetog Franje u četvrtak, 3. listopada, nakon večernje mise držan je Transitus - obred preminuća sv. Franje kojeg je predvodio gvardijan fra Ante Čovo. Nakon molitava, svećenici i vjernici u crkvi pristupali su relikvijama sv. Franje kako bi izrazili svoje štovanje.

U petak, 4. listopada, na samu svetkovinu sv. oca Franje, svetom misom je predsjedao fra Ante Čovo, gvardijan i duhovni asistent OFS-a. Pod svetom misom čitanja su čitali članovi Franjevačkog svjetovnog reda, molitvu vjernika predmolili članovi Frame, a pjevali i asistirali sjemeništarci. Iza svete mise

druženje smo nastavili u samostanskoj dvorani.

Nadahnuti Gospodinovim pozivom i željom da budemo autentični svjedoci Franjine karizme u Crkvi i društvu, radosno kročimo u dane koji su pred nama znajući da nad nama bdije zagovor serafskog našeg oca Franje.

MISIJSKA AKCIJA

'1000 RUŽA ZA DJECU U MISIJAMA'

Na sinjskoj Pijaci u subotu, 5. listopada 2019. provedena je misijska akcija '1000 ruža za djecu u misijama' u sklopu izvanrednog misijskog jubileja.

Naime, ovogodišnji mjesec

listopad papa Franjo proglasio je Izvanrednim mjesecom misija u povodu 100. obljetnice apostolskog pisma 'Maximum illud' kojim je 1919. godine papa Benedikt XV. htio dati novi poticaj za

misijsku djelatnost Crkve i u kojoj je definirao principe i prioritete katoličkih misija ad gentes za razdoblje koje traje sve do danas.

Tako su framašice i djeca koja pohađaju župne kateheze

na sinjskoj tijekom jutra građanima Sinja i cetinskog kraja dijelile ruže i prigodnu molitvu pape Franje te prikupljale donacije za potrebe djece u misijskim zajednicama. U akciji je prikupljeno 8 300 kuna, što je prosljeđeno u Misijski ured Nadbiskupije.

HODOČAŠĆE MAKARSKOG DEKANATA

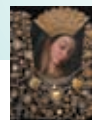

Svake godine prvu subotu u listopadu Gospi Sinjskoj hodočaste vjernici iz Makarskog dekanata na čelu sa don Pavom Banićem, dekanom.

Ove godine, u subotu 5. listopada 2019., njih 300-injak u 6 autobusa predvođeni svojim župnicima i župnim vikarima pohodili su naše Svetište.

Prvo su pristupili sakramentu ispovijedi, a potom se u procesiji uputili u crkvu Gospe Sinjske gdje je misnim slavljem predsjedao fra Ante Čovo, sinjski gvardijan. U koncelebraciji su bili svećenici makarskog dekanata.

HODOČAŠĆE

TOMISLAVGRAD – ŠIROKI BRIJEG – MOSTAR

Hodili smo na Dan neovisnosti naše domovine Hrvatske, u utorak, 8. listopada 2019., zemljom Hercegovinom, zemljom kojom je hodio i naš sv. Nikola Tavelić i hercegovački fratri mučenici u Drugom svjetskom ratu. Njihovim smo i Gospodinovim stopama i mi odlučili krenuli na hodočašće Tomislavgrad – Široki Brijeg - Mostar.

Kroz molitvu smo zatražili Božji blagoslov, pomolili se Gospi Sinjskoj i sv. Nikoli za mirno i sigurno putovanje i sretan povratak. Hodočasnici nisu ni slutili da će im ovo putovanje donijeti nove susrete, slike i pejzaže, proširena znanja iz hrvatske povijesti, druženje, pjesme i lijepe zajedničke trenutke.

Tomislavgrad, naša prva postaja, smješten je u sjeverozapadnoj Hercegovini. Nekadašnji naziv grada je Duvno, u Rimsko doba Delminium, a za vrijeme hrvatskih i bosanskih vladara Županjac. Smatra se da je kralj Tomislav okrunjen na Duvanjskom polju 925. godine. U Tomislavgradu u bazilici sv. Nikole Tavelića nalaze se donedavno najveće orgulje u Bosni i Hercegovini, niz vrlo lijepih vitraja, mozaika te ulje na platnu slavnog Vlahe Bukovca „Isus – prijatelj malenih“ iz 1888. godine. Fra Ante Perković

zaslužan za obnovu crkve koja je teško stradala krajem drugog svjetskog rata 1944. godine, svoju ljubav prema umjetnosti pokazao je i otkupom slučajno pronađene Bukovčeve slike u Engleskoj.

Misnim slavljem, kad su pristigli svih 350 hodočasnika u 7 autobusa, predsjedao je Fra Antonio Mravak, uz koncelebraciju fra Perica Maslaća i asistenciju bogoslova Slavena Čeke. Oni su uz fra Stipu Buljana, bogoslova i časne sestre milosrdnice s. Nedu Despotušić, s. Teu Vrdoljak i s. Dominiku Vrdoljak te Jelenu Mihaljević bili voditelji hodočašća. Na svetoj misi pjevao je zbor iz Brnaza. Na kraju svete mise svima se zahvalio župnik Duvna fra Slaven Brekalo koji je vjernike proveo kroz Franjevački muzej „Fra Jozo Križić“ i pokazao nam lijepu zbirku sakralne, etnološke te zanimljive afričke zbirke predmeta koju su marljivo sakupljali i sačuvali franjevci.

Na putu do Širokog Brijega zajedno smo molili otajstva krunice. U Širokom Brijegu, točnije franjevačkom samostanu Uznesenja Blažene Djevice Marije, dočekao nas je fra Vendelin Karačić. Nakon uvodnog pozdrava i dobrodošlice, fra Vendelin nas je uputio u povijest župe, izgradnju samostana, crkve, škole, ratna

zbivanja... Franjevci su u ovom samostanu radili na opismenjanju puka, pomagali formirati društveni i gospodarski život kraja, a potom i svoju zajednicu obogatiti učenim redovnicima. S godinama je ovaj samostan postao sjedište pismenosti i obrazovanja o čemu svjedoči nadalesko poznata gimnazija. U crkvi, veliku pozornost vjernika privukao je zavjetni kip Gospe Širokobriješke, grobovi fra Didaka Buntića i fra Rafe Barišića, kipovi, mozaici... U samostanskoj riznici imali smo priliku vidjeti slike starih majstora, crkveno posuđe, misna ruha i stare knjige, a u galeriji djela hercegovačkih i hrvatskih slikara i kipara. Vjernici su potom otišli do ratnog skloništa

u kojem su pobijeni hercegovački franjevci, njih dvanaest. Ubili su ih, a neke i žive spalili 7. veljače 1945. godine partizani – pripadnici 11. dalmatinskog partizanskog korpusa.

Poslije Širokog uputili smo se prema Mostaru, točnije crkvi sv. Petra i Pavla. Fra Ante Marić upoznao je hodočasnike s poviješću franjevačke nazočnosti u Mostaru. Nakon pada Turaka 1886. godine sagrađena je crkva, a u posljednjem ratu ta je crkva srušena 8. svibnja 1992. godine. Čišćenje ruševina počelo je 1995., a već iste godine – od kraja studenoga do Božića – izgrađena je kripta. Fra Ante je prikazao dinamičan pastoralni rad

franjevaca u Mostaru, jer se uz crkvu sv. Petra i Pavla nalazi i samostan, ujedno i sjedište Hercegovačke franjevačke provincije. Ovdje djeluju i brojne vjerničke skupine. Fra Ante je napomenuo kako iz ove franjevačke provincije potječu franjevci mučenici XX. stoljeća, te je njihova krv

plod mnogih zvanja u provinciji koja se uvelike obnovila u drugoj polovici prošloga stoljeća. I upravo poštovanje prema 66 franjevaca mučenika, kao i bliskost sa sv. Nikolom Tavelićem, mučnikom, neka i nama po njihovu zagovoru, donese obilje dara i milosti nebeskih.

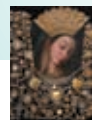

HODOČAŠĆE IMOTSKE KRAJINE

U subotu, 12. listopada 2019., u Svetište Čudotvorne Gospe Sinjske hodočastili su vjernici iz Imotske krajine. Kao i obično, hodočasnički se puk nakon pristupanja sakramentu svete ispovijedi okupio u samostanskom dvorištu te su skrušeno krenuli u procesiji prema crkvi Gospe Sinjske. Euharistijskim slavljem predsjedao je fra Kristian Stipanović, gvardijan i župnik u Imotskom, a koncelebrirao je fra Josip Sušić, župnik Vinjana.

Na kraju euharistijskoga slavlja hodočasnike je u ime svetišta pozdravio gvardijan fra Ante Čovo. U poslijepodnevним satima mnogi su od hodočasnika sudjelovali u molitvi križnoga puta na Gradu.

REKREATIVNI SUSRET MINISTRANATA

Rekreativni susret ministranata župe Gospe Sinjske i Turjaka održan je na Radošiću, u subotu 12. listopada 2019.

Sudjelovalo je 115 ministranta iz: Brnaza, Čitluka i Jasenskog, Glavica, Karakašice i Suhača, Lučana, Sinja i Turjaka. Susret se sastojao od turnira u nogometu za mlađe i starije i turnira u balotama.

Prvo mjesto u balotama i nogometu za mlađe osvojili su Turjaci. Drugo mjesto u nogometu za mlađe Glavice, a treće Brnaze.

Prvo mjesto u nogometu za starije osvojile su Brnaze pobjeđivši Lučane rezultatom 4:2. Hvala svima koji su sudjelovali u organizaciji ovog susreta.

DAN ZAHVALNOSTI ZA BOŽJA DOBROČINSTVA

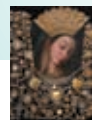
U Crkvi se na drugu nedjelju u listopadu slavi Dan zahvalnosti za Božja dobročinstva i plodove zemlje. Tako smo i mi u našoj crkvi Gospe Sinjske u nedjelju, 13. listopada 2019., krasnoslovom obilježili ovaj dan. Djeca iz Dječjeg zbora izveli su kratki glazbeno-scenski igrokaz „Hvaljen budi o moj Gospodine.“

Kroz pjesme, recitacije i igrokazdjeca su izrekla svoju iskrenu zahvalnost Bogu za svemu što je za nas stvorio: sunce, vjetar, zemlju, vjtar, kišu, plodove voćnjaka, njiva, vinograda, vrtova, a posebno za kruh naš svagdanji.

Predsjedajući svetom misom u 9 sti fra Toni Šimunović naglasio je važnost zahvalne nedjelje. Zahvaljivali smo Bogu za sve plodove zemlje, Božja dobročinstva, ali i za kruh, tako potreban svakom čovjeku. Bog nam ga veliku dušno daje u svakoj svetoj misi.

Sveta misa je zahvala, odnosno zahvalno slavlje. Lijepo uređena crkva bila je prepuna plodova prirode - darova Božjih, kao i vjernika koji su je ispunili. Biblijska čitanja također su nas poticala na zahvalnost Bogu kao i zahvalne molitve vjernika.

OBLAČENJE ŠESNAEST NOVIH MINISTRANATA

Dana 20. listopada 2019. godine, na Svjetski dan misija, naša je župa dobila šesnaest novih ministranata. Za vrijeme mise u 9 sati fra Toni, je primio dječake u ministrante. Kandidati su na čelu sa starijim ministrantima ušli u crkvu u procesiji.

Obred primanja započeo je nakon propovijedi. Fra Toni je svakoga poimenice prozvao te su pojedinačno pristupili oltaru potvrđujući da svjesno i odgovorno primaju časnu službu poslužitelja oltara.

Po tom činu uslijedilo je oblačenje ministrantskih odijela. U oblačenju su im pomogli fra Toni i stariji ministranti. Nakon svečanog oblačenja, novi ministranti su predmolili molitvu vjernika Od srca im čestitamo i želimo da ono što kao poslužitelji oltara - ministranti vrše unose u svoj svakodnevni život! Pozivamo i druge dječake u našu ministrantsku zajednicu.

72H BEZ KOMPROMISA

Projekt „72h bez kompromisa“ je međunarodni volonterski projekt pokrenut od mladih iz Njemačke, 1995. godine. Sada broji 13 europskih država, a to su Austrija, Švicarska, Mađarska, Slovenija, Poljska, Italija, Bosna i Hercegovina, Rumunjska, Slovačka, Češka, Luksemburg, uključujući Njemačku i Hrvatsku.

Ove godine projekt se održao od 17. listopada do 20. listopada. U našem gradu kroz taj vikend

okupilo se stotinjak mladih koji su radili na 14 akcija. Prvi put akcije smo proširili na područje grada Trilja gdje su bile 4 akcije. Za provedbu projekta ključnu ulogu imala je cijela zajednica našeg grada, od predstavnika grada i župe do privatnih poduzetnika. Ostvarili smo suradnju sa centrom „Juraj Bonaći“, domovima za starije i nemoćne sestara milosrdnica „sv.Vinka Paulskog“ i „Libertas“, Srednjom strukovnom školom „ban Josip Jelačić“, Franjevačkom Klasičnom gimnazijom, Srednjom

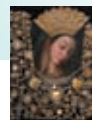
strukovnom školom Ruđera Boškovića, Općom gimnazijom Dinka Šimunovića, socijalnim samoposlugama „Crveni Križ“ i „Caritas“, „Hit radiom“ te portalom „Ferata“, Domom Zdravlja Sinj, navigačkom skupinom „Torcida Cetinski kraj“, udrugom „Sinjski Ferali“. Zahvalni smo gradu i samostanu što su nam pomogli u ostvarenju ovog projekta.

Mladi su proveli vikend bojujući i čisteći domove, uređujući javne površine, družili su se sa korisnicima centra „Juraj Bonaći“ te im uredili igralište. Osmišljavali su igre za djecu, postavljali senzo

– motoričku igru za djecu na Pedijatrijskom odjelu u Domu Zdravlja, bojali i oslikavali autobusne stanice, još mnogo toga.

Cilj ovog projekta je potaknuti mlade na solidarnost, zajedništvo, molitvu, emaptiju, ljubav prema slabijima. Kroz 72h mladi su darovali svoje vrijeme, talente, sposobnosti drugima pokazujući još jednom svoju nesebičnost i veliko srce.

POSJET DJEČAKA NK MIHOVIL IZ ŠIBENIKA

U subotu, 26. listopada 2019. ugostili smo dječake iz nogometnog kluba „Mihovil“ iz Šibenika sa njihovim trenerima i roditeljima. Po dolasku djecu smo upoznali sa našim Svetištem i poviješću slike Gospe Sinjske.

Nakon molitve uputili smo se prema Muzeju alke gdje su mogli vidjeti postav muzeja s kojim su bili oduševljeni. Poslije slobodnog vremena djeca su posjetila alkarsku ergelu gdje su mogli jahati na konjima i uživati u ljepoti ovih predivnih životinja.

Za djecu najvažniji dio susreta dogodio se igralištu „NK Junak“ gdje su djeca odigrala nogometne utakmice s dječacima „NK Junak“ 2009. godište te ministrantima naše župe Gospe Sinjske.

U prvoj utakmici između „NK Junak“ i „NK Mihovil“ domaćini su bili bolji te su pobjedili 2:1. Drugu utakmicu ministranti župe Gospe sinjske pobjedili su dječake iz „NK Junak“ 2:0, a u trećoj su utakmici ministranti bili bolji od šibenčana 4:1.

Nakon utakmica gosti su počašćeni i domaćim specijalitetima. Zahvaljujemo što je susret protekao u najboljem redu: Muzeju Alke, alkarskoj ergeli te „NK Junaku“.

DAN SJEĆANJA NA ŽRTVE VUKOVARA I ŠKABRNJE

Sjećanje na žrtve Vukovara i Škabrnje započelo je svetom misom u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske, u nedjelju, 17. studenoga 2019., misnim slavljem u 18 sati kojim je predsjedao sinjski gvardijan fra Ante Čovo uz koncelebraciju petorice svećenika iz samostana. U euharistijskom slavlju sudjelovalo je mnoštvo vjernika te pripadnici Inženjerijske bojne smještene u vojarni '126. brigade HV-a' - Sinj, predstavnici braniteljskih udruga sa zastavama te postrojbe iz Domovinskog rata.

U svojoj propovijedi o. Gvardijan je istaknuo kako ne smijemo zaboraviti hrabre ljude koji su bili spremni na žrtvu za dobro bližnjih i svoje Domovine, a na poseban način u ove dane smijemo zaboraviti nevine žrtve Vukovara i Škabrnje. Slavljem je animirao mješoviti zbor Župe i Svetišta pod ravnanjem fra Jure Župića i č.s Jelene Mijić, a prigodne recitale u spomen na žrtve Vukovara i Škabrnje kazivali su Ana Galić i Marko Duvnjak. Tom prigodom po prvi puta u našoj crkvi otpjevana

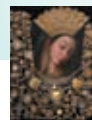
je pjesma 'Kraljice mučenika' na tekst S. Banića, glazbu je napisao Dean Bubalo, a za mješoviti zbor priredio fra Jure Župić.

Zbog kiše koja je padala tijekom slavlja molitva odrješena za poginule i umrle branitelje izmolljena je u crkvi. Sudionici misnog slavlja su u tišini upaljenje svijeće položili ispred crkve.

Navečer u 21 sat autobus hodočasnika se uputio u Vukovar gdje su u ponedjeljak, 18. studenoga 2019., sudjelovali u koloni sjećanja, polaganju vijenaca te u svetoj misi u kojoj je odana počast žrtvama Vukovara. Među tišućama onih koji su svoje živote dali braneći Vukovar i Hrvatsku su i **Ivica Poljak Sokol**, **Andrija Alčić** i **Marko Vučković** i brojni vukovarci čiji su korijeni iz Cetinske krajine.

U ponedjeljak, 18. studenog u 18 sati i 11 minuta oglasila su se zvona na crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske i drugim crkvama u župi čime su nas podsjetila na 28. godišnjicu sjećanja na žrtve i strahote koje su podnijeli Vukovar i Škabrnja.

KONCERT U KLAUSTRU

Na koncertu su nastupili Mješoviti zbor Grada Sinja, Hrvatsko pjevačko društvo Petar Berislavić iz Trogira i solist HNK Split Božo Župić.

Organizator ovog tradicionalnog koncerta, koji se održava već 12 godina, bila je Udruga Sinjski slavuji u okviru koje djeluje Mješoviti zbor grada Sinja.

U klasturu samostana Čudotvorne Gospe Sinjske, u petak, 22. studenoga 2019., svečanim je koncertom sakralnih i domoljubnih pjesama obilježen blagdan svete Cecilije, djevice i mučenice – zaštitnice glazbe. Koncert je ujedno održan i u spomen na žrtve Vukovara i Škabrnje.

DAN OTVORENIH VRATA U FRANJEVAČKOM SJEMENIŠTU

Franjevačko sjemenište u Sinju tradicionalno organizira višednevne ili jednodnevne susrete sjemeništara s ministrantima i aspirantima za duhovna zvanja. Tako je, prema najavi, u subotu, 23. studenog 2019. u Sjemeništu organiziran Dan otvorenih vrata. Tom su prigodom u posjet Sjemeništu stigli ministranti i mladići iz različitih krajeva naše Provincije, njih ukupno osamnaest. Na susretu su sudjelovali i mladići iz naše župne zajednice iz Sinja i Brnaza.

Susret je započeo oko devet sati kratkim pozdravima od strane domaćina i osobnim predstavljanjem svih nazočnih. Domaćini susreta, sjemeništarcima sa svojim odgojiteljima, izrazili su radost

zbog zajedništva s ministrantima i prilike da ih ugoste u Sjemeništu. Posebna zahvala upućena je našim župnicima i župnim vikarima, u župama iz kojih su

nam stigli ministranti. Nakon predstavljanja, gosti su, u pratnji svojih domaćina, razgledali sjemenišne prostorije, potom su se kratko okrijepili i zajedno

pošli u razgledavanje Svetišta, samostanskih Zbirki, te muzeja Sinjske Alke.

Svetu misu slavili su u sjemenišnoj kapeli a predsjedao je fra Ivan Režić, pročelnik provincijskog Vijeća za duhovna zvanja i magistar franjevačkih bogoslova u Klerikatu u Splitu. Nakon zajedničkog ručka i okrijepe,

ministranti su posjetili Franjevačku gimnaziju, gdje im se govorilo o prošlosti i sadašnjosti te ugledne i drevne odgojno-obrazovne institucije i gdje su se mogli sami osvjedočiti o solidnim materijalnim uvjetima u kojima Gimnazija obavlja svoju djelatnost.

Dojam je svih sudionika susreta da je on u potpunosti uspio,

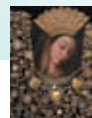
što dokazuju i upiti mnogih kada će se ponovno organizirati sličan susret u Sjemeništu i Gimnaziji. Svi su sudionici dobili i prigodni poklon u znak sjećanja na susret i svima je naravno upućen poziv da u idućem terminu, koji je planiran početkom veljače, opet budu dragi gosti Sjemeništa i Gimnazije. Njiva je zasijana, nadamo se dobrom urodu!

SJEĆANJE NA UBIJENE FRATRE

U crkvi Gospe Sinjske u Sinju, u petak 29. studenoga 2019., na spomen obljetnicu ubijenih franjevacu u Cetinskoj krajini slavljen je u 18 sati misa zadušnica na ubijene fratre od 1942. do 1948. Mišnim slavljem je predsjedao gvardijan fra Ante Čovo u suslavlju braće franjevacu. Na početku mise pročitana su imena naše ubijene braće fratara. Oni su:

fra Anselmo Kovačić (1905.-1943.), fra Ante Romac (1900.-1944.), fra Ante Cvitanović (1889.-1944.), fra Božo Vugdelija (1912.-1945.), fra Rafo Kalinić (1910.-1943.), fra Ivan Romac (1900.-1944.), fra Jozo Olujić (1888.-1944.), fra Josip Poljak (1908.-1946.), fra Jozo Borković (1896.-1942.), fra Krsto Bazo (1912.-1944.), fra Leonardo Bajić (1889.-1948), fra Milan Lapić (1906.-1943.), fra Metod Vezilić (1883.-1944.), fra Nikola Šabić (1905.-1945.), fra Petar Glavaš (1884.-1945.), fra Petar Paviša (1904.-1943.), fra Rudolf Vučić (1924.-1945.), fra Stanko Bradarić (1905.-1943.), fra Stanko Milanović Litre (1911.-1944.), fra Vlade Pavlov (1900.-1944.).

Sjemeništarcari su asistirali za vrijeme mise a Mješoviti župni zbor je svojim pjevanjem uveličao ovaj čin vjere i zahvale Bogu za naše franjevačke mučenike. Na licima ljudi vidjela se radost što imamo na nebu zagovornike kod Oca nebeskoga da i nama podari snagu svjedočanske vjere i nade da Bog drži povijest i našu sudbinu u svojim rukama i da nas vodi k sebi. Nakon misnog slavlja u klausturu samostana, ispred reljefa dvadesetorice fratara postavljeno je dvadeset svijeća a fratri i vjernici su izmolili molitvu odriješnja.

SUSRET TRAJNE FORMACIJE

U Franjevačkom samostanu Gospe Sinjske u Sinju održan je u srijedu, 27. studenoga 2019., susret trajne formacije za fratre iz Provincije Presvetog Otkupitelja. Takvi se susreti formacije organiziraju na regionalnoj razini, a sinjski susret okupio je 34-icu fratara, među kojima je bio i fra Marko Mrše, provincijal. Program je započeo u 16:30 sati. Nakon molitve *Srednjeg časa* fra Šimun Markulin, moderator trajne formacije, predstavio je tijek susreta i predavače.

Prvo predavanje održao je doc. dr. sc. Šimun Bilokapić, pročelnik Katedre moralnog bogoslovlja na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Njegovo predavanje – naslovljeno „Dominantne teme i dileme aktualnog redovništva“ – bilo je podijeljeno u tri dijela, u kojima je fra Šimun obradio aktualni mentalitet ljudi, redovničke zavjete i zajednicu. Nakon predavanja uslijedila je kratka stanica a potom je mr. sc. Nada Mikulandra održala predavanje „Povrat crkvene imovine s naglaskom na redovničke zajednice“. Gđa. Mikulandra je dipl. pravica, odvjetnica i stečajna upraviteljica, koja je

u svojem predavanju naglasak stavila na dva ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske (o gospodarskim i pravnim pitanjima) i na restituciju, odnosno potrebne korake za njezinu realizaciju.

Uslijedila je polusatna plenarna rasprava, tijekom koje su prisutni fratri postavljali pitanja i davali mišljenja, naslanjajući se na predavanja. Rasprava je bratski konkretizirana primjerima iz Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja. Moderator trajne formacije zahvalio je braći koja su sudjelovala na susretu, a osobito provincijalu, ekonomu i tajniku Provincije. Molitvom „Anđeo Gospodnji“ i zajedničkim fotografiranjem završen je radni dio susreta, koji je nastavljen večerom u samostanskoj blagovaonici.

ZLATNI PIR FERDINANDA I ANE PENIĆ

Slavljenici Ferdinand Penić i Ana r. Marović iz Sinja u subotu, 30. studenoga 2019. godine, u crkvi Gospe Sinjske proslavili su svoj zlatni jubilej svetom misom i obredom blagoslova koje je predvodio fra Antonio Mravak, župni vikar. Okruženi djecom,

braćom, sestrama, kumovima i prijateljima slavljenici su zahvalili Bogu i Čudotvornoj Gospi Sinjskoj što su bili uz njih tijekom 50 godina zajedničkog života.

Sve je počelo 30. studenoga 1969. godine kada su Ferdinand Penić iz Bajagića i Ana Marović iz Čitluka sklopili sakrament svete ženidbe u župnoj crkvi Sv. Nikole biskupa u Bajagiću. Bračnu privolu „u dobru i zlu, zdravlju i bolesti do kraja života“ izrekli su pred župnikom fra Jozom Smoljom. Nakon ženidbe život ih je doveo u Sinj gdje i danas žive. Bog ih je obdario s dvoje djece - sinom Dujom, kćerkom Katarinom te troje unučadi Petrom, Ivanom i Antom. Pored obitelji, u dobru i zlu nas je održala međusobna ljubav, vjera u Boga, nerazrješivost sakramenta ženidbe i obitelj te ozbiljan rad, istakli su Ana i Ferdinand Penić.

SUSRET S RODITELJIMA

Župni ured tijekom katehetske godine organizira nekoliko susreta s roditeljima kandidata za prvu pričest i krizmu (potvrdu). Tako smo u subotu 30. studenog 2019., u „Dvorani Gospe Sinjske“ u 19 sati održali susret za roditelje s temom „Kakav roditelj želim biti“. Susret je vodila prof. Maja Jakšić. Citirajući papu Franjo kako su „roditelji sami sebe prognali iz odgoja djece“ te je trenutak da se „očevi i majke vrate iz svog izgnanstva i ponovo potpuno preuzmu svoju odgojnu

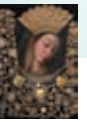
ulogu“, prof. Jakšić je istaknula da „danas sile izvan obitelji utječu na djecu više nego ikada u povijesti“.

„Roditeljstvo postaje sve teža zadaća možda stoga što smo zaboravili na svoj vlastiti poziv i što svoje roditeljstvo ne doživljavamo kao poslanje. Jedan od najljepših darova koje roditelj može dati djetetu je bezuvjetna ljubav. Osobama koje ne osjećaju da ih roditelji bezuvjetno vole, teško je osjetiti da ih Bog voli. Ljubav i vjera su najdragocjenije blago i najveća ostavština koju

možemo ostaviti djetetu. Zato je od presudne važnosti vratiti izgublenu svijest o roditeljstvu kao pozivu i poslanju, o braku kao svetom sakramentu i djeci kao daru Božjem“ poručila je Jakšić.

I dalje potičemo roditelje da podržavaju djecu i mlade na putu rasta u vjeri. To uključuje redovito pohađanje katehetskih susreta i školskog vjeronauka. Nije ni potrebno spominjati da redovito slavlje nedjeljne euharistije spada u samu bit kršćanskog poziva i poslanja „biti otac i majka“.

GLAVICE

Tijekom cijele godine u crkvi sv. Ivana u Glavicama slave se nedjeljna euharistijska slavlja. Radosni su to susreti odraslih, djece i mladih koji okupljeni oko oltara Gospodnjega slušaju Božju riječ te izgrađuju zajedništvo s Bogom i čovjekom. Lijepo je vidjeti veliki broj ministranata koji obogaćuju svaku svetu misu dajući joj posebnu svečanost.

Vjernici aktivno sudjeluju u liturgijskim slavljinama i pobožnostima: (Križni put u korizmi, prvi petci i klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, svibanjske i listopadske pobožnosti posvećene Majci Božjoj). Osim nedjeljnih misa vjernici mogu i tijekom tjedna nakaniti svetu misu za spomen svojih preminulih, što većina žitelja i čini.

Na Dušni dan na našim grobljima Šatrinici i Šibenici vjernici mole za duše svojih dragih pokojnika, za njih pale svijeće na grobovima, prisustvuju svetoj misi povezujući se tako svojim molitvama s njima. U zajednici je organiziran i župni vjeronauk. Posebno se pripremaju prvopričesnici kako bi po prvi puta blagovali Euharistijski Kruh, Kruh života, istine i ljubavi, a jednako tako i krizmanici kako bi postali zrele i odgovorne osobe koje duhovno rastu i sazrijevaju u vjeri.

U mjesnoj crkvi u Glavicama djeluju dva zbora: Mješoviti i Dječji zbor. Slušati dječji zbor prava je milina i anđeoski pozdrav. Djeca redovito sudjeluju u liturgijskim čitanjima, molitvi vjernika.

Odlukom svoje redovničke zajednice naš fra Lukica Vojković premješten je u novu župu Turjake. 21. srpnja 2019. slavio je svoju posljednju svetu misu u Glavicama. S velikom zahvalnošću za njegov predani rad, za sve dobro što je učinio za našu zajednicu vjernika neka mu dragi Bog uzvрати. Velikim žarom i živom vjerom svjedočio je Krista i služio Njegovoj svetoj Crkvi. Vodstvo mjesne crkve sv. Ivana u Glavicama od srpnja preuzeo je fra Marko Đerek. Glavičani su radosna i otvorena srca primili svog mladog duhovnog pastira. Iz tjedna u tjedan rastemo kao živa zajednica i krijepimo se Božjom riječju. Naš fra Marko je sada u krilu naše nebeske majke, Čudotvorne Gospe Sinjske. Hodočastili smo joj i ove godine u velikom broju. U svečanoj svetoj misi molili smo, pjevali i zahvaljivali. Neka sve vjernike, a i nas Glavičane čuva, štiti i prati Njen zagovor.

S ljubavlju joj posvećujemo i ove stihove.

MAJCI OD MILOSTI

Majko milosti i mira
Počuj naše molbe glas,
Zagrlj nas, utješi nas
Duši našoj Ti donesi spas.

Tvoja Milost rane vida
Pogled briše suze s lica,
Umornima odmor Ti si
A grješnima grijeha kidaš.

Ti si svjetlo ovog svijeta
Ti si izvor žive vode,
Donesi nam pomirenje
Udijeli nam oproštenje.

Noć je Majko, ne vidimo,
Žeđ nas mori, ne pijemo.
Izvedi nas iz pustinje
Osvijetli nam staze Zvijezdo nade.

Prosvijetli nas u sumnjama
Utješi nas u patnjama.
Moli da se Isus umrli i uskrsnuli
I u našem tvrdom srcu rodi.

BRNAZE

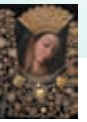
S početkom nove školske godine 2019/2020., počeli su i pastoralni susreti u Zajednici sv. Nikole Tavelića u Brnazama. U središtu pastoralnih aktivnosti bila je priprava za proslavu 50. obljetnice proslave Tavelićeva koja se dogodila na blaženikov dan 14. studenoga 1969. godine. Radovi na novoj crkvi Sv. Nikole Tavelića odvijaju se prema planiranoj dinamici. U tijeku su betonski radovi na zvoniku crkve. Do završetka 2019. godine predviđeno je ugovaranje krovista i krovnog pokrova. Završetak prve faze grubih građevinskih radova na objektu planiran je do veljače 2020. godine. Ovdje ukratko želimo donijeti sva važnija događanja koja su obilježila život zajednice Sv. Nikole Tavelića u Brnazama. Na blagdan Male Gospe, 7. rujna 2019., u Kući susreta sestara

milosrdnica u Ćurlinima, održan je duhovno-rekreativni susret članova dječjeg zbora „Glasnici mira“ iz Brnaza koji su animirali s. Dominika Vrdoljak, Jelena Mihaljević i Ena Delija. Na blagdan Male Gospe u poslijepodnevnim satima vjernici iz Brnaza hodočastili su u marijansko svetište u Vepric. U nedjelju, 15. rujna 2019., preko svete Mise u 10.30 sati održano je slavlje zaziva Duha Svetoga za početak nove školske godine i blagoslov prvšačića koji će pohađati područni odjel u Brnazama Osnovne škole fra Pavla Vučkovića u Sinju. Inače, u novoj školskoj godini u prvi razred krenula su 23 učenika u područnoj školi u Brnazama. Ove godine navršilo se 76 godina od strašnog pokolja nad mještanima sela Brnaze, Turjaci i Košute od strane nacističke 7. SS divizije Prinz Eugen. Organizator ovogodišnje komemoracije bila je Župa Košute sa župnikom don Tomislavom Topčićem. U utorak 24. rujna, kod Spomen križa na Kukuzovcu održana je komemoracija uz polaganje vijenaca i molitvu odrješenja. Na komemoraciji su sudjelovali svećenici, rodbina ubijenih te predstavnici gradova, mjesnih odbora i političkih stranaka. U župnoj crkvi u Košutama za sve ubijene slavljenja je sveta misa zadušnica kojom je predsjedao don Tomislav Topčić, župnik Župe Košute uz koncelebraciju fra Lukice Vojkovića, župnika Župe Turjaci i fra Antonia Mravka, župnog vikara u Brnazama. U nedjelju 29. rujna, preko nedjeljnih svetih misa Brnažani su se prisjetili svih svoj mješтана ubijenih u ovom pokolju. Na misi u 9 sati pročitana su imena svih

ubijenih, među njima i fra Rafe Kalinića koji je ubijen s mještanima 24. rujna 1943. godine. Kod kuće Bože Malbaše gdje spomen-ploča i gdje je fra Rafo ubijen i zapaljen s Ankom Malbašom u 12 sati održana je molitva odrješenja. Na molitvi su se okupili mještani Brnaza, fra Rafina rodbina iz Prugova i štovatelji iz Splita. S mjesecom listopadom počela je i Listopadska pobožnost u čast Blažene Djevice Marije. Svakoga dana u zajednici se molila krunica i slavila sveta Misa u 17 sati za duhovne potrebe ove zajednice. Na Dan nezavisnosti Republike Hrvatske u utorak 8. listopada, vjernici iz Brnaza njih 130, s ostalim hodočasnici iz Župe Gospe Sinjske sudjelovali su na hodočašću „Stopama sv. Nikole Tavelića“. Odredište hodočašća je bilo Duvno - Nacionalno svetište sv. Nikole Tavelića u BiH, Široki Brijeg mjesto pogibije hercegovačkih franjevaca koje su ubili partizani te grad Mostar i franjevačka crkva Sv. Petra. Naši najmlađi iz ministrantske zajednice sudjelovali su na susretu ministranata Župe Gospe Sinjske koji je održan u subotu 12. listopada na Radošiću. Sa svojim vršnjacima natjecali su se u nogometu. Stariji uzrast ministranata (srednjoškolci) osvojili su prvo mjesto, a mlađi uzrast (osnovnoškolci) treće mjesto u nogometu. Istoga dana učenice 5. i 6. razreda sudjelovale su na duhovnoj obnovi koja je organizirana u Kući susreta ss. milosrdnica u Ćurlinima.

U našoj zajednici proslavili smo i Zlatni pir - 50 godina braka Dragana i Marije Paštar u subotu 21. rujna 2019. godine, u crkvi Čudotvorne Gospe

sudjelovali je na jednodnevnom izletu na Mosor. U sklopu posjete zvjezdarnici Moso, djeca su posjetila i Župu Dubravu. Izlet je završio molitvom krunice u crkvi Sv. Arnira. „Tavelićevo“ – proslava sv. Nikole Tavelića, zaštitnika zajednica počela je trodnevnicom u četvrtak 14. studenoga. Svakoga dana duhovni program je započinjao u 16.15 sati molitvom Tavelićeve krunice i litanija. Propovjednici tijekom trodnevnice su bili fra Marko Đerek, fra Ivo Rastočić i don Ante Gabrilo. U nedjelju 17. studenog održano je središnje slavlje. U prigodi 50. obljetnice proslave Tavelićeva u Brnazama, najstariji likovni prikaz sv. Nikole koji se čuva u Nacionalnom svetištu u Šibeniku, ovom prigodom je pohodio Tavelićevu zajednicu u Brnazama. Slavlje je počelo dočekom svečeve slike u novoj crkvi u gradnji. Euharistijsko slavlje u Društvenom domu predvodio je fra Ivan Bradarić, rektor Hrvatskog nacionalnog svetišta sv. Nikole Tavelića u Šibeniku uz koncelebraciju fra Borisa Čarića, svećenika franjevca iz Brnaza na službi ekonoma Provincije i fra Antonia Mravka, župnog vikara.

Sinjske. Misno slavlje predvodio je fra Antonio Mravak, župni vikar u Brnazama. Sakrament svete ženidbe Dragan i Marija r. Marić sklopili su 20. rujna 1969. godine pred oltarom Čudotvorne Gospe Sinjske, a vjenčao ih je župnik fra Ivan Abrus.

Nakon ženidbe život ih je odveo u Njemačku gdje su proveli cijeli radni vijek do umirovljeničkih dana kada se vraćaju u domovinu u rodne Brnaze. U pedeset godina braka u kojemu je bilo radosti, ali i muke, puno truda, patnje i rada, uz pomoć Boga i zagovor Čudotvorne Gospe Sinjske, Marija i Dragan su odgojili troje djece, od kojih imaju šestero unučadi. Nakon misnog slavlja druženje je nastavljeno za obiteljskim stolom uz djecu, rodbinu i prijatelje.

Zajednica vjernika Sv. Nikole Tavelića ima i svoju 100 godišnjakinju Anu Bilandžić. U nedjelju 13. listopada 2019., Ana je proslavila 100. rođendan uz svoju obitelj, rodbinu i prijatelje. Ana se rodila u Maljkovu 1919. godine,

a život je s obitelji doveo u Brnaze. S pravom se može nazvati „heroina vjere i domoljublja“ jer ni u najvećim iskušenjima života nikada se nije željela odreći vjere u Boga i ljubavi prema hrvatskom rodu. Ovom prilikom Ani je predan blagoslov pape Frane koji su joj uručili fra Pavao Vučković i fra Antonio Mravak.

Lijepi listopadski dani iskorišteni su i za izlet najmlađih. Tako su članovi Dječjeg zbor

ČITLUK / JASENSKO

Zajednica vjernika u Čitluku i Jasenskom dobila je novog župnog vikara, fra Mladena Marića koji je na toj dužnosti zamijenio župnika fra Pericu Maslača. U ovim pitomim mjestima koje okružuje rijeka Cetina i masivna Kamešnica u proteklom vremenu bilo je mnogo događanja koja su vrijedna spomena.

Čitlučani i Jasenčani tradicionalno su pred svetkovinu Uznesenja blažene Djevice Marije hodočastili do sinjske crkve kako bi svoje prošnje i molitve prenijeli nebeskoj Majci. Na ranjutarnjoj misi propovijedao je fra Domagoj Runje, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu uz koncelebraciju mjesnih fratara fra Frane i Ivana Čugure, fra Ante Grčića, fra Stjepana Matića i fra Stipe Šušnjare.

Živo je bilo i povodom Dana zahvalnosti za plodove zemlje, a razloga za dodatnu sreću imali su i obitelji Runje i Čugura iz kojih su djeca primljena u zajednicu Katoličke crkve sakramentom krštenja.

Prvih listopadskih dana proslavljena je i svetkovina sv. Franje Asiškog koji je zaštitnik ovih dvaju mjesta. Vjernici su se pripremali

trodnevnicom koju se predvodili fra Mladen Marić i fra Petar Gulić, župnik u Lučanima te sakramentom ispovijedi. Euharistijskim slavljem u nedjelju, 7. listopada 2019. predsjedao je sinjski gvardijan fra Ante Čovo koji je u svojoj propovijedi govorio o životu sveca ekologa. Slavlje je animirao mješoviti zbor pod ravnanjem Josipa Grčića.

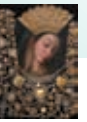
KARAKAŠICA I SUHAČ

U organizaciji naše župe zborovi triju filijalnih crkvenih zajednica sastali su se na obiteljskom gospodarstvu Milardović. Zborovi Karakašice i Suhača, Lučana i Čitluka/Jasenskog okupili su se na Mostini, kako bi u veselom društvu i raspoloženju slavili crkveno zajedništvo u liturgijskom pjevanju. Znamo svi da je glazba zvonka radost, naši zborovi su i na ovom druženju to posvjedočili skladnim pjevanjem, nasmiješenim licima uz uvijek dobru hranu i slastice. Članovi naših zborova okušali su se i u balotama, svi su dobro igrali i ono najvažnije dobro se zabavili. Uz našu Cetinu, zelenilo, pjesmu, drage ljude srce i duša bili su ispunjeni. Hvala Bogu na ovakvim susretima koji osnažuju naše zajedništvo, produbljuju naša poznanstva i potiču na zauzeto sudjelovanje u duhovnoj izgradnji naše župe.

Na početku školske godine misnim slavljem zazvali smo Duha Svetoga da prati naše

školarce i njihove odgojitelje i učitelje na putu otkrivanja novih znanja. U listopadu smo proslavili Dan zahvalnosti Bogu za plodove zemlje prigodnim uređenjem crkvenog prostora i svetom misom. U ovom mjesecu počele su i redovite kateheze

za pripremu prvopričesnika i krizmanika za nadolazeće sakramente.

Ove godine na blagdan svete Cecilije u Karaškaici se dvostruko slavilo. Naime, osim uobičajene proslave zaštitnice crkvene glazbe veselje je udvostručeno zbog novih članova zbora i na temelju toga

početka djelovanja mješovitog zbora koji od ovog dana broji preko 30 članova pod vodstvom prof. Marije Župić. Ovo je povijesni trenutak zbog velikog broja muških glasova koji su odlučili svojim pjevanjem uveličati liturgijska slavlja naše crkve, naravno uz svesrdni i neumorni poticaj našeg fra Frane.

LUČANE

Filijalna zajednica vjernika sv. Katarine iz Lučana, na svetom misi u nedjelju 21. srpnja 2019. godine oprostila se od fra Filipa Budića, koji je nešto više od tri godine kao župni vikar djelovao u našoj župi Gospe Sinjske poslužujući Lučane. Misnim slavljem predsjedao je fra Jozo Župić, dušobrižnik iz HKŽ München, koji se prisjetio razdoblja novicijata fra Filipa, u kojem je fra Jozo tada bio meštar. Fra Filip je preuzeo službu župnog vikara u župi Uznesenja BDM, Bast - Baška Voda. Našem fra Filipu želimo puno uspjeha u radu na novoj župi!

U nedjelju, 28. srpnja 2019. godine, u crkvi sv. Katarine u Lučanima predstavio se novi župni vikar fra Petar Gulić. Vjernici su fra Petru izrazili dobrodošlicu, uz obostranu radost u budućoj zajedničkoj suradnji moleći Boga da blagoslovi njihov rad. Vjernici Lučana i ove su godine hodočastili Čudotvornoj Gospi Sinjskoj. U petak 9. kolovoza 2019. godine, pod barjakom sv. Katarine, u procesiji hodočasnici su pjevali i molili u velikom broju, nakon čega su slavili euharistijsko slavlje u crkvi Čudotvorne Gospe Sinjske.

U nedjelju 20. listopada 2019. godine, vjernici Lučana svetom misom proslavili su Misijsku

nedjelju i Dane zahvalnosti. Svečanost je animirao crkveni zbor sv. Kate. Vrijedne ruke članica crkvenog zbora Franke Žigo, Duške Đipalo Ban i Senke Vučemićlo i ove su godine ukrasili crkvu plodovima polja i njiva.

Pripreme za svetkovinu sv. Katarine Aleksandrijske, nebeske zaštitnice Lučanima, započele su trodnevnicom koju je predvodio župni vikar fra Petar Gulić u kojima je na poseban način homilijom s temama *Čovječe zastani, Molitva i grijeh* i *Dar ljubavi*, duhovno pripremio vjernike za svečanu proslavu sv. Katarine.

U nedjelju 24. studenog 2019. godine, procesijom i svetom

misom, kojom je predsjedao fra Petar Gulić, uz sudjelovanje mnoštvo vjernika iz župe i okolnih mjesta, proslavljen je blagdan svete Kate. U propovijedi o mladoj mučenici fra Petar se spomenuo i svih izazova koje suvremeno društvo i vrijeme stavljaju pred kršćane te pozvao da se u životu nasljeduje uzor sv. Katarine, hrabre mučenice za Krista. Liturgijsko pjevanje animirao je crkveni zbor sv. Kate. Prigodno za blagdan sv. Katarine u predvorju mjesnog groblja uz Zavjetni križ, podignuta su postolja na kojima je zavijorila zastava Republike Hrvatske i Vatikana.

KRŠTENI

27. srpnja:

1. **Duje Domazet**,
sin Dominika i Sare
r. Vladimir
2. **Ivan Tokić Vuko**, sin
Damira i Nikoline
r. Udorović

28. srpnja:

3. **Josip Jukić**,
sin Ivica i Josipe r. Klišanin
4. **Emma Čičmir**,
kći Ivana i Željke r. Vučemilo
5. **Alka Barać**,
kći Mirka i Lucije r. Budimir

3. kolovoza:

6. **Ante Bandić**,
sin Jasmina i Ane
r. Milošević

4. kolovoza:

7. **Ema Paštar**,
kći Petra i Anite r. Zebić

10. kolovoza:

8. **Lana Luna Marasović**,
kći Slavena i Ivane r. Parlov
9. **Milana Zrinka Galić**,
kći Mate i Ivane r. Bošnjak
10. **Alexandar Sladoja**,
sin Marka i Ane r. Šabić
11. **Sara Pavić**,
kći Stipe i Tee r. Milanović
– Litre

11. kolovoza:

12. **Veronika Titlić**,
kći Ante i Kristine r. Vuleta
13. **Maria Elena Miloš**,
kći Kristiana i Stanislave
r. Jarić
14. **Nadia Ivković**,
kći Denisa i Ane r. Pletikosić
15. **Luka Grubiša**,
sin Stipe i Nener. Kekez

18. kolovoza:

16. **Lukas Stipe Vidić**,
sin Josipa i Ivanke r. Bobeta
17. **Marko Putnik**,
sin Tomislava i Kristine
r. Širović

24. kolovoza:

18. **Marla Vuković**,
kći Ivana i Lorene
r. Ivanković

25. kolovoza:

19. **Rita Ivandić**,
kći Bože i Ivane r. Kusić
20. **Ivan Romac**,
sin Marka i Kristine r. Skejo

1. rujna:

21. **Maša Domazet**,
kći Petra i Ana r. Delija
22. **Marta Ivković**,
kći Josipa i Seke r. Šarić
23. **Leon Banović**,
sin Mirka i Anite r. Čosić

24. **Toni Župić**,
sin Ivana i Sanje r. Bešlić

5. rujna:

25. **Ivan Domazet**,
sin Lukasa i Ivane r. Ratković

7. rujna:

26. **Pia Sari Vojnović**,
kći Josipa i Lucijane
r. Živaljić
27. **Andro Milanović**,
sin Josipa i Antonie r. Tadić

8. rujna:

28. **Luka Delija**,
sin Domagoja i Josipe
r. Tolić
29. **Niko Roguljić**,
sin Damira i Ane r. Ivišić
30. **Josipa Ajduković**,
kći Tihomira i Ivane
r. Kelava
31. **Luka Šabić**,
sin Vedrana i Mateje
r. Marčec
32. **Cvita Porobija**,
kći Tina i Antonije r. Žigo

14. rujna:

33. **Lea Runje**,
kći Ivana i Josipe r. Živalj
34. **Dino Kovač**,
sin Ištvana i Barbare
r. Radan
35. **Ante Bitunjac**,
sin Tomislava i Vesne
r. Čović
36. **Lara Jurela**,
kći Ivica i Luce r. Kamber

21. rujna:

37. **Aurora Sophia Bader**,
kći Christiana i Marije
r. Varvodić
38. **Judita Erdelez**,
kći Juraja i Antonie r. Slipac
22. **rujna:**
39. **Nina Bikić**,
kći Tomislava i Ivane r. Tadić

40. **Emmanuela Putnik**,
kći Vedrana i Kristine
r. Buljan
41. **Ante Labrović**,
sin Ivana i Antonie
r. Stipanović
42. **Matej Zorica**,
sin Ivana i Ane r. Milanović
– Litre
43. **Luka Botica**,
sin Stjepana i Ivane
r. Radulović
44. **Petra Ajduković**,
kći Ivana i Ivane r. Babić
45. **Lucija Bilić**,
kći Ante i Matee r. Breko
46. **Boško Noa Vladović**,
sin Ivana i Mare r. Jenjić
47. **Bruna Vladović**,
kći Ivana i Mare r. Jenjić
48. **Marta Čaljkušić**,
kći Stjepana i Meri r. Prar
49. **Antea Žigo**,
kći Stipe i Jelene r. Jukić

29. rujna:

50. **Emma Abram Vuletić**,
kći Ante i Marijane
r. Labrović

5. listopada:

51. **Mila Klarica**,
kći Krešimira i Kate r. Galić

6. listopada:

52. **Jure Mattias Bitunjac**,
sin Luke i Jenni r. Vittaniemi
53. **Ena Vidić**,
kći Stipe i Ane r. Jurela
54. **Josip Vučković**,
sin Nikole i Božene
r. Samardžić

55. **Vice Alebić**,
sin Luke i Monike r. Šetka
56. **Hana Jelović**,
kći Frane i Ive r. Norac Kevo

13. listopada:

57. **Rita Labrović**,
kći Maria i Lee r. Kovač
Levantin
58. **Lada Alebić**,
kći Joze i Marine
r. Marinović
59. **Maro Runje**,
sin Denisa i Felon r. Matić
60. **Lucija Popadić**,
kći Luke i Kristine r. Bulj
61. **Ante Bilokapić**,
sin Jakova i Marine
r. Medvid

19. listopada:

62. **Ani Matković**,
kći Zorana i Anđele r. Talaja

20. listopada:

63. **Frano Benja**,
sin Luke i Matee r. Prolić
64. **Gita Marija Galić**,
kći Tomislava i Doris
r. Bralić
65. **Ella Balajić**,
kći Josipa i Tamare r. Čosić
66. **Ivan Jenjić**,
sin Gorana i Marinele
r. Žuro

26. listopada:

67. **Petar Mastelić Gure**,
sin Tomislava i Anite
r. Poljak
68. **Ana Karol Vučić**,
kći Maria i Antonije r. Liović

27. listopada:

69. **Isabela Čarić**,
kći Stipe i Charlotte
r. Anderson
70. **Božidar Čugura**,
sin Frane i Božene
r. Vučković
71. **Rita Runje**,
kći Alena i Josipe r. Kereš
72. **Stipe Mandac**,
sin Tomislava i Maje r. Matić
73. **Ivano Vuko**,
sin Ivana i Sanje r. Matić
74. **Anamarija Brnas**,
kći Maria i Ivane r. Čapeta

3. studenoga:

75. **Josip Botica**,
sin Bojana i Daniele r. Pavić
76. **Irina Vladova**,
kći Ante i Ivane r. Masnić
77. **Antea Križanac**,
kći Josipa i Matilde
r. Bosančić
78. **Marko Župić**,
sin Borisa i Antonele r. Jukić

9. studenoga:

79. **Azra Anna Marunica**,
kći Ante i Ane r. Pletikosić
80. **Dora Kodžoman**,
kći Ante i Jelene r. Bilokapić

10. studenoga:

81. **Mate Mihaljević**,
sin Pere i Perine r. Granić
82. **Petra Bajić**,
kći Branislava i Anite
r. Čačija
83. **Petar Đapić**,
sin Milana i Anđeline
r. Jurčević

17. studenoga:

84. **Duje Barać**,
sin Stjepana i Ružice
r. Znahor

85. **Matej Vučković,**
sin Pave i Katarine r. Bašić

86. **Antonio Mandac,**
sin Ante i Suzane r. Gaurina

23. studenoga:

87. **Jerko Ćurković,**
sin Zdeslava i Sare r. Tadić

24. studenoga:

88. **Andro Jagnjić,**
sin Ante i Anđele r. Bitunjac

89. **Maro Jagnjić,**
sin Ante i Anđele r. Bitunjac

90. **Marin Jagnjić,**
sin Ante i Anđele r. Bitunjac

91. **Dora Penić,**
kći Ivana i Lee r. Šušić Jurić

92. **Luka Vučković,**
sin Ivana i Josipe r. Čeliković

93. **Lena Vuković,**
kći Kristijana i Anite
r. Macan

94. **Josip Držak,**
sin Maria i Lucije r. Kurtović

30. studenoga:

95. **Antun Kodžoman,**
sin Tina i Anite r. Jukić

96. **Leon Rafael Vučemilo,**
sin Ivica i Vlatke r. Bilobrk

1. prosinca:

97. **Hana Miloš,**
kći Frane i Anđele
r. Vukasović

98. **Marla Jona Jović,**
kći Željka i Anđele r. Smoljo

7. prosinca:

99. **Karlo Babić,**
sin Slavice Babić

100. **Ana Liović,**
kći Stipe i Andree
r. Marinović

14. prosinca:

101. **Mia Barać,**
kći Ante i Antonie r. Barać

15. prosinca:

102. **Duje Bilić,**
sin Ante i Andree r. Bandalo

103. **Nora Maria Blajić,**
kći Josipa i Ine r. Gudelj

VJENČANI

27. srpnja:

1. Alen Delaš i Anna Vuković
2. Ivan Bilić i Jelena Vučemilo
3. Bože Vojković i Marija Valjan Bodul

2. kolovoza:

4. Toni Mastelić i Linda Bazina

9. kolovoza:

5. Marko Babić i Zorana Žižić

10. kolovoza:

6. Bruno Matijašević i Paula Konopka
7. Ante Grčić i Antonia Poljak

16. kolovoza:

8. Rino Ratković i Nikolina Čugura

17. kolovoza:

9. Mario Mihaljević i Lucija Križanac
10. Tomislav Klarić Kukuz i Katija Župić
11. Tomislav Vučković i Ana Balajić
12. Toni Brčić i Karla Ribičić

23. kolovoza:

13. Mate Lasić i Ivana Poljak

14. kolovoza:

14. Marinko Majstrovic i Anita Budimir
15. Hrvoje Perić i Veronika Bikić
16. Josip Porobija i Ilona Pančić

31. kolovoza:

17. Željko Vuković i Anita Bulj
18. Ante Bilić i Martina Vlastelica

6. rujna:

19. Alen Galić i Marijana Barać
20. Ante Gašpar i Tina Buljan

7. rujna:

21. Stipe Bekavac i Anamarija Katić
22. Ivan Šušnjara i Ana Marković
23. Andrija Buljac i Jelena Labrović

13. rujna:

24. Ante Ivković i Jelena r. Matulić

14. rujna:

25. Ervin Kosutta i Tina Runje

20. rujna:

26. Vinko Knezović i Maja Čović

21. rujna:

27. Tomislav Periša i Mirna Barać
28. Zlatko Petričević i Franka Glavan
29. Igor Marović i Nataša Šimac
30. Andrija Runje i Manuela Čolakov

28. rujna:

31. Mario Ćurković i Josipa Cvrlje
32. Ivan Vukasović i Paula Vukasović Lončar
33. Ante Đipalo i Marina r. Radnić
34. Ante Jukić i Matea Krce
35. Frano Jurić i Ljubica Gabrić
36. Ivan Ćukušić i Ana Poljak
37. Marko Vukušić i Klara Kunac

4. listopada:

38. Ivan Šandrić i Svjetlana Bogovac

5. listopada:

39. Mislav Šošić i Antonela Ćurković
40. Ivan Penić i Ivana Živalj
41. Ivan Marić Drvoličanin i Dania Ivković

6. listopada:

42. Stipe Ribičić i Martina Marković

11. listopada:

43. Mirko Modrić i Marina Jelinčić

12. listopada:

44. Mario Glavota i Martina Bešlić

45. Jakov Bilobrk i Mirna Alčić
46. Tomislav Pisac i Tina Ruščić

18. listopada:

47. Hrvoje Vučić i Lucia Delonga

19. listopada:

48. Ante Marković i Antonela Tadić

49. Ivan Vidić i Elizabeta Milan

50. Zoran Matković i Anđela Talaja

25. listopada:

51. Denis Ančić i Marija Kundid

26. listopada:

52. Tomislav Mastelić Gure i Anita Poljak

8. studenoga:

53. Toni Sučić i Ivana Kotromanović

9. studenoga:

54. Dino Palada i Ivana Ćurić

55. Dominik Brezetić i Angela Milanović

16. studenoga:

56. Zvonimir Režić i Jelena Bilić

23. studenoga:

57. Jakov Perić i Ivana Tindl

58. Renato Bilokapić i Suzana Poljak

14. prosinca:

59. Mislav Čović i Lucija Marić

UMRLI

1. **Ćirilo Poljak**
(*5. 12. 1949. – †25. 7. 2019.)
2. **Bože Šandrić**
(*9. 4. 1939. – †26. 7. 2019.)
3. **Mara Milošević**
(*15. 8. 1948. – †28. 7. 2019.)
4. **Stjepan Mandac**
(*13. 2. 1988. – †28. 7. 2019.)
5. **Iva Karačić**
(*1942. – †30. 7. 2019.)
6. **Mirela Krolo**
(*4. 2. 1978. – †1. 8. 2019.)
7. **Denis Vuković**
(*31. 8. 1968. – †1. 8. 2019.)
8. **Stanko Podrug**
(*11. 2. 1947. – †2. 8. 2019.)
9. **Nedjeljka Ivković**
(*11. 11. 1934. – †4. 8. 2019.)
10. **Ivan Gašpar**
(*25. 5. 1932. – †5. 8. 2019.)
11. **Anka Popović**
(*4. 2. 1935. – †5. 8. 2019.)
12. **Nevenka Križanac**
(*24. 6. 1934. – †10. 8. 2019.)
13. **Ivan Šepček**
(*29. 4. 1941. – †9. 8. 2019.)
14. **Branko Jenjić**
(*24. 10. 1943. – †11. 8. 2019.)
15. **Ljubica Mastelić – †Gure**
(*8. 3. 1941. – †16. 8. 2019.)
16. **Ana Mažurin**
(*24. 7. 1934. – †16. 8. 2019.)
17. **Nikola Jukić**
(*21. 11. 1943. – †19. 8. 2019.)
18. **Ante Šabić**
(*27. 5. 1938. – †19. 8. 2019.)
19. **Dražan Poljak**
(*5. 11. 1946. – †19. 8. 2019.)
20. **Nevenka Biloderić**
(*27. 6. 1933. – †21. 8. 2019.)
21. **Zdravka Horvat**
(*25. 6. 1955. – †26. 8. 2019.)
22. **Josip Milić**
(*21. 8. 1954. – †26. 8. 2019.)
23. **Lovre Ćurković**
(*11. 4. 1946. – †5. 9. 2019.)
24. **Barbara Uvanović**
(*18. 4. 1944. – †5. 9. 2019.)
25. **Mara Šentija**
(*3. 2. 1924. – †8. 9. 2019.)
26. **Josip Filipović Grčić**
(*14. 8. 1928. – †7. 9. 2019.)
27. **Zdravko Miloš**
(*30. 6. 1957. – †9. 9. 2019.)
28. **Stipe Bogdan**
(*21. 4. 1933. – †16. 9. 2019.)
29. **Ante Gugić**
(*12. 5. 1927. – †19. 9. 2019.)
30. **Mara Đipalo**
(*3. 6. 1937. – †25. 9. 2019.)
31. **Slavka Penić**
(*26. 1. 1932. – †25. 9. 2019.)
32. **Jure Vučić**
(*5. 7. 1935. – †27. 9. 2019.)
33. **Ivan Pleša**
(*17. 4. 1938. – †28. 9. 2019.)
34. **Ante Čugura**
(*15. 5. 1941. – †28. 9. 2019.)
35. **Nediljka Romac**
(*11. 12. 1938. – †30. 9. 2019.)
36. **Ivan Lakić**
(*15. 1. 1944. – †5. 10. 2019.)
37. **Josip Marić**
(*6. 10. 1939. – †8. 10. 2019.)
38. **Anka Jenjić**
(*31. 10. 1937. – †9. 10. 2019.)
39. **Tihomir Maras**
(*15. 8. 1957. – †13. 10. 2019.)
40. **Josip Ivković**
(*15. 6. 1947. – †14. 10. 2019.)
41. **Marijan Vrdoljak**
(*11. 11. 1931. – †13. 10. 2019.)
42. **Josip Šimac**
(*7. 4. 1942. – †15. 10. 2019.)
43. **Ana Šušak**
(*3. 1. 1940. – †15. 10. 2019.)
44. **Ante Botica**
(*4. 12. 1958. – †20. 10. 2019.)
45. **Šima Labrović**
(*16. 9. 1942. – †23. 10. 2019.)
46. **Ante Dolić**
(*1. 6. 1938. – †24. 10. 2019.)
47. **Iva Maganjić**
(*25. 10. 1940. – †26. 10. 2019.)
48. **Marija Stela Kolak**
(*1934. – †26. 10. 2019.)
49. **Dušan Vučić**
(*18. 11. 1926. – †27. 10. 2019.)
50. **Anna Jukić Bračulj**
(*13. 6. 1991. – †30. 10. 2019.)
51. **Kata Bilić**
(*27. 11. 1933. – †1. 11. 2019.)
52. **Frano Marović**
(*14. 9. 1941. – †31. 10. 2019.)
53. **Jakov Tokić**
(*10. 4. 1938. – †2. 11. 2019.)
54. **Nada Pavlović**
(*18. 10. 1963. – †3. 11. 2019.)
55. **Jakov Poljak**
(*6. 6. 1932. – †11. 11. 2019.)
56. **Iva Bilandžić**
(*6. 12. 1920. – †13. 11. 2019.)
57. **Ana Kuštre**
(*25. 10. 1931. – †14. 11. 2019.)
58. **Pava Grčić Rako**
(*1. 6. 1923. – †14. 11. 2019.)
59. **Mira Gaurina**
(*8. 5. 1958. – †15. 11. 2019.)
60. **Nevenka Maras**
(*14. 9. 1928. – †21. 11. 2019.)
61. **Pera Poljak**
(*10. 1. 1928. – †24. 11. 2019.)
62. **Ljiljana Milanović**
(*1950. – †26. 11. 2019.)
63. **Ivka Vučković**
(*13. 10. 1936. – †29. 11. 2019.)
64. **Nediljko Skejić**
(*28. 3. 1942. – †1. 12. 2019.)
65. **Toma Jenjić**
(*4. 12. 1930. – †1. 12. 2019.)
66. **Josip Ljubičić**
(*3. 3. 1937. – †1. 12. 2019.)
67. **Josip Šabić**
(*10. 4. 1935. – †2. 12. 2019.)
68. **Marija Vidalina**
(*3. 5. 1927. – †8. 12. 2019.)
69. **Marko Jukić**
(*6. 8. 1977. – †8. 12. 2019.)

RASPORED BOŽIČNOG BLAGOSLOVA OBITELJI

2019.-2020.

1. SINJ, GORNJI SUHAČ, RADOŠIĆ

Četvrtak, 26. prosinca 2019. od 14 sati:

Od Brnaškoga groblja do Elektrodalmacije (donja strana)

Splitska ulica

Alkarsko trkalište, Stuparića obor

Petak, 27. prosinca 2019. od 9 sati:

Od Brnaškoga groblja do Pazara (gornja strana)

Fra Šimuna Milinovića, Put Radošića, 126. brigade HV-a

Put Pazara, Put Župića, Goručica

Subota, 28. prosinca 2019. od 9 sati:

Bazana, Put Ferate

Kneza Branimira

Don Frane Bulića, Kralja Zvonimira, Franjevačke klasične gimnazije

Nedjelja, 29. prosinca 2019. od 14 sati:

Tripalov voćnjak, Luka

Ponedjeljak, 30. prosinca 2019. od 9 sati:

Put Piketa, Miljenka Buljana, Put šumarije

Trg Gojka Šuška

Utorak, 31. prosinca 2019. od 9 sati:

Put Ruduše, Put Međina, Ćemer

Ramska ulica, Vrcanov obor, Put Petrovca, Pelimovac

Glavička ulica, Litrin obor, Fra Andrije Kačića Mi-
ošića, Kvartiri, Mirka Božića, Borićevac

Lovrića obor, Trg kralja Tomislava, Šetalište bl. Aloj-
zija Stepinca, Zečev prolaz, Brnaška, Istarska ulica

Četvrtak, 2. siječnja 2020. od 9 sati:

Fratarski prolaz, Trg dr. Franje Tuđmana, Ser-
dara Vučkovića

Stjepana Gunjače, Stipe Vrančića

Žankova glavica, Dragašev prolaz, Matića ulica,
Vujanovićevo prolaz

Vrlička, Dinka Šimunovića, Jakino gumno

Domovinskog rata, Lubinov most

Don Ivana Filipovića Grčića, Put Medinjaka

Zagrebačka, Ivana Gundulića, Čugurina glavica

Petak, 3. siječnja 2020. od 9 sati:

Ćurlini, Put Kuka, Fra Rafe Kalinića

Ivana Meštrovića, Vukovići, Jurja Dalmatinca

Oko Boke, Put Šušnjevače, Vlahe Bukovca

Radošić

Subota, 4. siječnja 2020. od 9 sati:

Fra Filipa Grabovca, Omiška, Solinska, Marinovac

Ćosin potok, Ruđera Boškovića, Put Brižina, Jadran-
ska, Imotska, Drniška

Vladimira Nazora, Ante Stračevića

Fra Antuna K. Matasa, Braće Radića, Kneza Mislava,
Put Šimaca

Put Pavića

Gornji Suhač

Nedjelja, 5. siječnja 2020. od 14 sati:

Fra Ivana Markovića, Domaldova, Hrvoja V.
Hrvatinića

Grabovčev prolaz, Ivana Nelipića, Ivana Frankopa-
na, Šilanovac, Knežev prolaz

Batonova, Miletin

Ponedjeljak, 6. siječnja 2020. od 14 sati:

Put Odrine, Odrina, Brekin put

Utorak, 7. siječnja 2020. od 9 sati:

Odsutne obitelji i naknadno prijavljeni.

2. BLAGOSLOV OBITELJI U GLAVICAMA

Petak, 27. prosinca 2019. od 14 sati: Gornje Glavice

Miloševići - od ceste prema Čovića Glavici

Od vrha Čovića Glavice prema Miloševićima

Subota, 28. 12. 2019. od 9 sati: Gornje Glavice

Megdan - od ceste prema Jadrijevićima do Vidurinovića

Megdan - od Šatrinice prema Šimićima, Jadrijevićima Cvrlje i Mladar, Gulićima, Tičinovićima

Nedjelja, 29. prosinca 2019. od 14 sati: Gornje Glavice

Novo Naselje ispod Bogdana, Bogdani i od Kunica poviše ceste do Šolte

Poljakova Glavica

Ponedjeljak, 30. prosinca 2019. od 9 sati: Gornje Glavice

Stipanovići i od Šolte prema Priviji do Mostina Poljaci Iza Grede, Na Gredi, Novo Naselje Poljaka i Bilići

Utorak, 31. prosinca 2019. od 9 sati:

Planica i dio uz Smradovo

Planica od Privije prema Vučićima

Prelasi, Milanovići i Vučići od kraja sela prema Priviji

Četvrtak, 2. siječnja 2020. od 9 sati: Donje Glavice

Sredina sela - od Jenjića do Labrovića

Labrovići - od Prelasa prema kraju sela

Petak, 3. siječnja 2020. od 9 sati: Donje Glavice

Oko crkve, ispod križa na Kosi poviše škole - Anušići i Marasi kod Anušića

Od škole prema Romcima do kuće pok. „Pane“

Subota, 4. siječnja 2020. od 9 sati: Donje Glavice

Od Dolića prema školi poviše i ispod ceste

Od škole prema Dolićima poviše i ispod ceste

Nedjelja, 5. siječnja 2020. od 14 sati: Donje Glavice

Od škole ispod ceste prema Šumariji

Od Šumarije ispod ceste prema školi

Ponedjeljak, 6. siječnja 2020. od 14 sati: Donje Glavice

Od kapelice Sv. Ante prema Romcima

Od kuće pok. „Pane“ Romca prema kapelici Sv. Ante

3. BLAGOSLOV OBITELJI U BRNAZAMA

3. Četvrtak, 26. prosinca 2019. od 13 sati (Donja strana)

Od Klarića-Kukuza do kapelice Gospe Sinjske i oko kapele

Perić, Klarić-Kukuz, Prelas, Krolo, Mandac, Cvitković, Jureta, Roguljić, Poleš, Čović, Rogulj, Mastelić, Delija, Mladina, Mandac, Ivković.

Petak, 27. prosinca 2019. od 9 sati

Brnaška glavica I. dio:

Od kapelice Gospe Sinjske do Jagnjića gumna

Ivković, Ivković-Mandac, Gunjača, Bilan, Ćurić, Miloš, Milošević, Klapež, Mandac, Šušnjara, Jagnjić.

Subota, 28. prosinca 2019. od 9 sati

Brnaška glavica II. dio:

Od Jagnjića gumna do Mastelića gumna

Jagnjić, Delija, Putnik, Vrančić, Alebić, Matković, Mastelić – Gure, Bodač, Poljak, Mastelić.

Nedjelja, 29. prosinca 2019. od 13 sati

Brnaška glavica III. dio:

Od Mastelića gumna, Put dražice i Dražica

Mastelić, Ivković, Merčep, Omrčen, Gverić, Skejić, Beljan, Jagnjić, Botica, Šepčeg.

Ponedjeljak, 30. prosinca 2019. od 9 sati

Od kapelice Gospe Sinjske do Lovrića puta i novo naselje

Katić, Cvrlje, Mastelić, Gabrić, Gradištanac, Žigo, Uvodić, Matić, Radović, Baščevan, Mravak, Gunjača, Slišković, Malbaša, Munivrana, Vukasović-Lončar, Žaper, Cvrlje, Jagnjić, Župić, Maleš, Bazo, Botica, Jukić, Bilandžić, Liović, Ezgeta, Vidić, Poljak, Vukasović.

Utorak, 31. prosinca 2019. od 9 sati

Od Lovrića puta do brnaškog groblja

Marić, Janković, Bilonić, Matić, Ivančić, Benja, Vukasović, Mihaljević, Vidić, Ban, Hrgović, Talaja, Kažimir, Radman, Putnik, Jadrijević, Matas, Penić, Marić, Šošo, Bilandžić, Vidić, Ivandić, Lagator, Krotromanović, Jukić, Baščevan, Križanac, Poljak, Masle, Šabić, Vukasović-Lončar, Vučković, Bilandžić, Vrgoč, Budimir, Misić, Smoljo, Bićanić.

Četvrtak, 2. siječnja 2020. od 9 sati

Od Brnaškog groblja do Malbašine ulice

Topić, Ćosić, Kanaet, Šušnjara, Vukasović, Župić, Jukić, Vidić, Damjanović, Vrlić, Bajić, Boban, Prološčić, Lijović, Guja, Jurić, Matić, Lagator, Glavinić, Kasalo, Panza, Župić, Masle-Budimir, Malbaša, Mladina, Ivandić.

Petak, 3. siječnja 2020. od 9 sati

Od Malbašine ulice do Mastelić – Ivić ulice

Malbaša, Kustura, Bijader-Kutlešić, Vukasović-Lončar, Masle, Sučić, Krolo, Marinović, Bitunjac,

Vukasović, Žanko, Poljak, Slišković, Mihaljević, Paštar, Bilonić, Kojić.

Subota, 4. siječnja 2020. od 9 sati

Od Mastelić – Ivić ulice do Marića drage

Buzolić, Šentija, Horvat, Mastelić-Ivić, Panza, Zelić, Baščevan, Brčić, Uvodić, Marinović, Dadić, Matošić, Spajić, Liović, Viculin, Šentija, Malbaša, Milić, Šušnjara, Marinović, Kulz, Botica, Alebić, Budić, Masle, Vugdelija, Paštar.

Nedjelja, 5. siječnja 2020. od 13 sati

Od Marića drage do Kukuzovca

Marić, Tokić, Gabrić, Benja, Majić, Mihaljević, Kuzmić.

Ponedjeljak, 6. siječnja 2020. od 13 sati

Od Kukuzovca do crkve Sv. Nikole Tavelića (donja strana)

Miloš, Prolić, Čarić, Mihaljević, Marić, Koprčina.

Utorak, 7. siječnja 2020. od 9 sati

Od crkve Sv. Nikole Tavelića do Mandačeve ulice

Jagnjić, Zorić, Kovačević, Munivrana, Čarić, Ivković, Vidalina, Čelar, Mastelić, Mandac, Miloš, Ratković, Dević, Karačić, Pervan, Pavić, Klišanin.

Srijeda, 8. siječnja 2020. od 9 sati

Od Mandačeve ulice do Klarića-Kukuza

Mandac, Grgić, Marasović, Tadić-Šutra, Delija, Majić, Blažević, Čubić, Klarić, Prelas, Čukušić, Mravak, Uvanović, Markotić, Barbić, Rančić, Pupiće-Marijan, Klarić-Kukuz.

4. BLAGOSLOV OBITELJI U ČITLUKU I JASENSKOM

Petak, 27. prosinca 2019. od 9 sati:

Vidić, Strmo, Lapić, Maganjić, Mišura, Mijić, Matić, Bilandžić (oko škole), Šego

Subota, 28. prosinca 2019. od 9 sati:

Stanica i oko Stanice: Domjanović, Kelava, Bešlić, Marunica; od Demerovca: Bilandžić, Kudrić, Kunac, Šego, Cvitković, Marunica, Šošo, Šimac, Šentija, Marković, Šabić, Babić

Nedjelja, 29. prosinca 2019. od 14 sati:

Budimir, Marović, Barać, Cvitković, Čović, Grčić

Ponedjeljak, 30. prosinca 2019. od 9 sati:

Bilić, Samardžić, Barać, Šušnjara, Tomić, Ćurković, Runje

Utorak, 31. prosinca 2019. od 9 sati:

Čugura, Grčić, Penić, Babić, Tomić, Barać, Matić, Maganjić, Lapić

5. BLAGOSLOV OBITELJI U KARAKAŠICI I DONJEM SUHAČU

Petak, 27. prosinca 2019. od 9 sati:

od Matića do obitelji Stanka Čove

Subota, 28. prosinca 2019. od 9 sati:

od obitelji Stanka Čove do Žmirića

Ponedjeljak, 30. prosinca 2019. od 9 sati:

Donji Suhač

Utorak, 31. prosinca 2019. od 9 sati:

od Mijića do Runjića

Četvrtak, 2. siječnja 2020. od 9 sati:

od Bikića do Balajića

6. BLAGOSLOV OBITELJI U LUČANIMA

Petak, 27. prosinca 2019. od 9 sati:

od obitelji Nediljka Đipala do obitelji Bože Smolje

Subota, 28. prosinca 2019. od 9 sati:

od obitelji Ante Stupala do obitelji Marka Batarela

Ponedjeljak, 30. prosinca 2019. od 9 sati:

od obitelji Smiljana Vučemila do obitelji Ante Vučemila

Utorak, 31. prosinca 2019. od 9 sati:

odsutne obitelji i naknadno prijavljeni

Napomena: Obitelji koje su bile odsutne mogu se naknadno prijaviti za blagoslov:

Župni ured

tel. (021) 707-041

e-mail: zupa.sinj@gmail.com

Facebook stranica "Gospa Sinjska"

(poruke - messages)

1. RASPORED SVETIH MISA U BOŽIČNOM VREMENU U CRKVI GOSPE SINJSKE

Blagdan	Nadnevak	Vrijeme
BOŽIĆ - Polnočka	utorak, 24. prosinca 2019.	20 i 24 sata
BOŽIĆ- Danje mise	srijeda, 25. prosinca 2019.	7, 8, 9, 10, 11.30 i 18 sati
Sv. Stjepan	četvrtak, 26. prosinca 2019.	7, 8, 9, 10 i 18 sati
Sv. Ivan apostol	petak, 27. prosinca 2019.	7, 8, 9 i 18 sati
Sveta Obitelj	nedjelja, 29. prosinca 2019.	6.30, 7, 8, 9, 10, 11.30 i 18 sati
Sv. Silvestar	utorak, 31. prosinca 2019.	7, 7.30, 8, 8.30 i 9 sati (Te Deum)
Sveta Marija Bogorodica	srijeda, 1. siječnja 2020.	8, 10 i 18 sati
2. nedjelja po Božiću	nedjelja, 5. siječnja 2020.	6.30, 7, 8, 9, 10, 11.30 i 18 sati
Bogojavljenje - Tri kralja	ponedjeljak, 6. siječnja 2020.	7, 8, 9, 10 i 18 sati
Krštenje - Gospodinovo	nedjelja, 12. siječnja 2020.	6.30, 7, 8, 9, 10, 11.30 i 18 sati

2. BRNAZE, ČITLUK/JASENSKO, GLAVICE, LUČANE. KARAKAŠICA

Blagdan	Nadnevak	Vrijeme
BOŽIĆ - Polnočka	utorak, 24. prosinca 2019.	24 sata (Brnaze i 20 ^h)
BOŽIĆ- Danje mise	srijeda, 25. prosinca 2019.	10 sati (Karakasića 9 ^h)
Sv. Stjepan	četvrtak, 26. prosinca 2019.	10 sati (Karakasića 9 ^h)
Sveta Obitelj	nedjelja, 29. prosinca 2019.	10 sati (Karakasića 9 ^h)
Sveta Marija Bogorodica	srijeda, 1. siječnja 2020.	10 sati
2. nedjelja po Božiću	nedjelja, 5. siječnja 2020.	10 sati (Karakasića 9 ^h , Brnaze 10.30 ^h)
Bogojavljenje - Tri kralja	ponedjeljak, 6. siječnja 2020.	10 sati (Karakasića 9 ^h)
Krštenje -Gospodinovo	nedjelja, 12. siječnja 2020.	10 sati (Karakasića 9 ^h , Brnaze 9 i 10.30 ^h)

3. RASPORED ISPOVIJEDANJA

Svaki dan od 18. do 23. prosinca: 6.30-12.00 // 17.00-19.00 sati

Ispovijed za mlade u ponedjeljak, 23. prosinca: 17.00-19.00 sati

Ispovijed za djecu u subotu, 21. prosinca u 11 sati

Badnji dan (24. 12. 2019.): 6.30-12.00 sati

Na badnje poslijepodne i na dan Božića ne ispovijedamo

4. SV. STJEPAN PRVOMUČENIK (ČETVRTAK, 26. 12. 2019.)

U crkvi Gospe Sinjske u 18 sati dječji pjevački zbor upriličit će božićni glazbeno scenski igrokaz „Spasitelj će doći u Betlehemsnoj noći“.

5. BOŽIĆNA TOMBOLA ZA DJECU

Za članove dječjeg pjevačkog zbora u subota, 28. prosinca 2019., u 10 sati.

Za ministrante u subotu, 25. siječnja 2020., u 14 sati.

Sretan Božić i blagoslovljenu 2020. godinu
žele vam fratri iz
Svetišta Gospe Sinjske!

